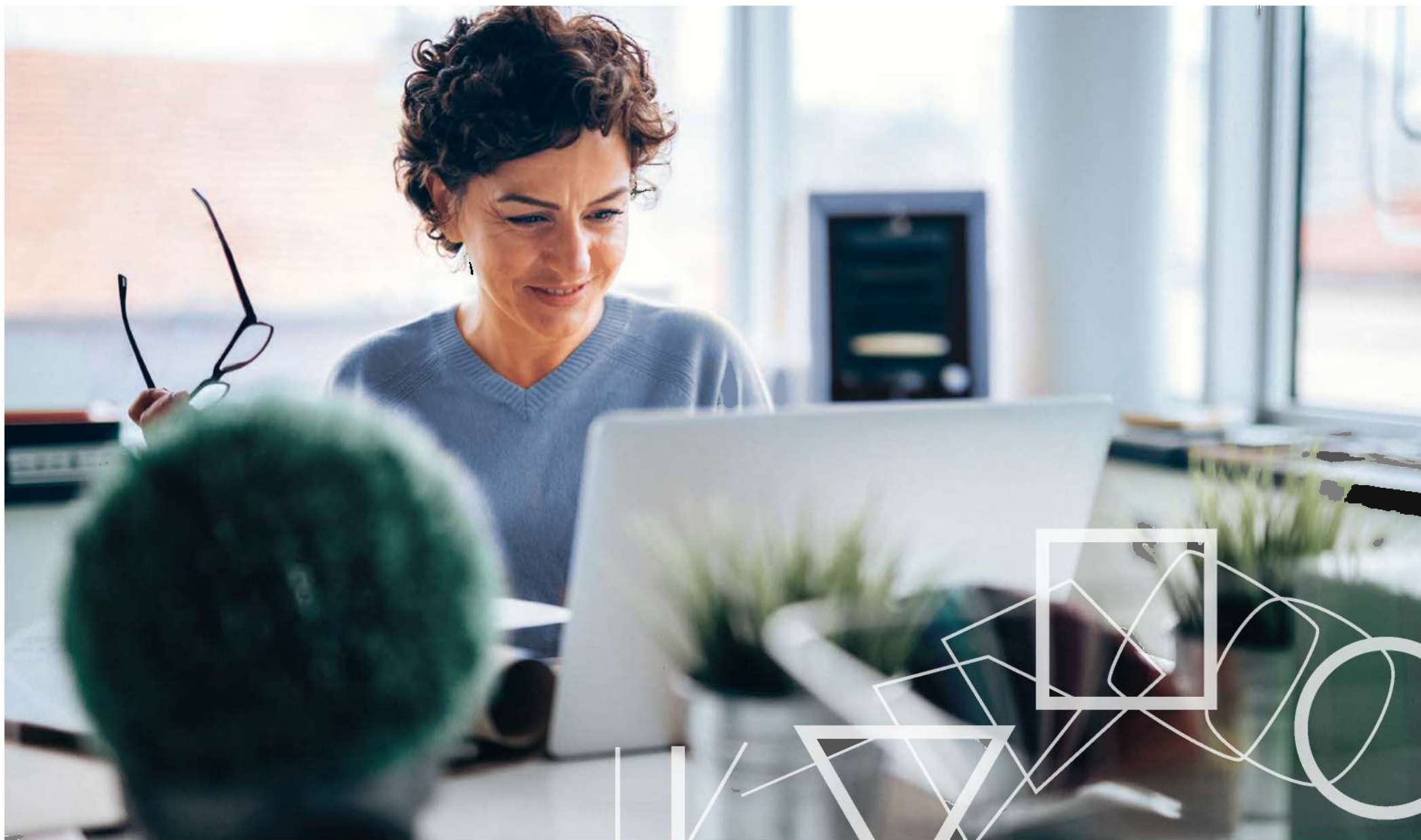

Årsrapport 2018

Innhold

Del 1	Leders beretning _____	3
Del 2	Introduksjon til virksomheten og hovedtall _____	6
Del 3	Årets aktiviteter og resultater _____	12
	Samlet vurdering av resultater, måloppnåelse og ressursbruk	13
	Resultater og måloppnåelse 2018 i henholdt til MRS	16
	Rapportering på andre føringer og oppdrag i tildelingsbrevet for 2018	36
	Andre områder Patentstyret har ansvar for	39
Del 4	Styring og kontroll _____	40
Del 5	Vurdering av fremtidsutsikter _____	45
Del 6	Årsregnskap _____	47

Immaterielle rettigheter og IPR

Immaterielle rettigheter, også kalt Intellectual Property Rights (IPR), er en samlebetegnelse for patent-, varemerke- og designrettigheter, planteforedlerretten, retten til foretaksnavn, opphavsretten og retten til kretsmønstre for integrerte kretser. I tillegg trekkes andre beskyttelsesformer, som for eksempel hemmelighold, inn i dette begrepet.

Industrielle rettigheter omfatter patenter, varemerke- og designregistreringer.

Dette er en interaktiv PDF

Bruk knappene nederst til høyre

 for å navigere deg i

rapporten. Underskreking indikerer interaktivitet (les mer) og fører deg til riktig sted i dokumentet. Understreking med pil opp til høyre leder til eksterne nettsted.

En digital, effektiv og kundevennlig myndighet

Patentstyrets strategi 2018–2022

1

Leders

beretning

Per A. Foss, direktør

Et godt år for Patentstyret

2018 var på mange områder et godt år for Patentstyret. Vi har hatt en god produksjon gjennom året og tildelte et stort antall nye rettigheter både til norsk og utenlandsk næringsliv. Kundeundersøkelser viste høy tilfredshet med saksbehandlingen vår og veiledningen om bruk av immaterielle rettigheter. Søknadsinngangen var fortsatt rekordhøy for varemerker, men vi opplevde samtidig et markert fall i antall patentsøknader i 2018, et fall vi bare delvis kan forklare.

Økonomisk var 2018 også et godt år. Inntektene oversteget inntektskravet, og Patentstyret holdt seg samtidig innenfor de tildelte økonomiske rammene. Som i 2017 var Patentstyrets inntekter i 2018 høyere enn utgiftene. Året sett under ett hoppet vi til tre ganger 18 i stil og landet langt ned i bakken.

Samtidig var 2018 et merkeår for Patentstyret, da vi lanserte en ny strategi for perioden 2018–2022. Strategien setter retning og beskriver ambisiøse mål for virksomheten i årene fremover. Ett av våre mål er å bli blant Europas fremste immaterialrettsmyndigheter, og da må både stil og lengde forbedres ytterligere. Derfor gjennomførte vi i 2018 en omorganiseringsprosess. Den nye organiseringen skal bidra til ytterligere kvalitetsheving og økt digitalisering og effektivisering av våre eksterne og interne prosesser.

Flere gode rettigheter

I 2018 tildelte vi mer enn 15 000 nye rettigheter til patent, varemerke og design, hvorav 28 % til norske søkere.

Vi validerte samtidig ca. 7 000 patenter fra Det europeiske patentverket – EPO, patenter som derved også er gyldige i Norge. Dette er en økning på mer enn 1 800 fra 2017. For norske søkere som ønsker å videreføre søknader internasjonalt, behandlet vi i 2018 ca. 200 søknader om videreføring via PCT-ordningen. Dette arbeidet gjør Patentstyret på oppdrag fra den internasjonale PCT-myndigheten Nordisk Patentinstitutt – NPI, der Norge er partner sammen med Danmark og Island.

Søknadsbehandling er kjernen i Patentstyrets virksomhet. I 2018 fortsatte vi å forenkle søknadsprosessene våre. Vi innførte for eksempel digitale søknadsveivisere for varemerke, design og patent, og også en ny søknadsprosess for ufullstendige patentsøknader. Resultatet av arbeidet er blant annet bedre digital veiledning, større forutsigbarhet for søkerne, raskere søknadsbehandling og redusert ressursbruk for Patentstyret. Veiviserne vil bidra til bedre kvalitet på søknader fra mer uerfarne søkere.

Den årlige kundeundersøkelsen viste at søkerne fortsatt er svært tilfredse med Patentstyrets søknadsbehandling. Vi oppnådde en kundetilfredshet på 92 % og nådde derved målet vårt på 85 %.

Immaterialrettssystemet består av ulike internasjonale ordninger, og Patentstyret bidrar også til målet om flere gode rettigheter gjennom vårt internasjonale arbeid. Dette skjer på flere ulike arenaer. For eksempel arrangerte Patentstyret og EPO høsten 2018: *Green technologies*

and renewable energies, innovating and patenting, et seminar og arbeidsmøte om bruk av patentering innen miljøteknologi.

Patentstyret samarbeider også bilateralt, og i 2018 signerte vi blant annet en avtale med Kinas IPR-myndighet CNIPA om samarbeid på IPR-området. Intensjonen er videre å etablere en avtale (PPH) som vil gi norsk næringsliv raskere tilgang til patentering i Kina.

Bedre bruk av immaterielle verdier

Patentstyret hjelper næringslivet å utnytte sine immaterielle verdier ved å veilede om bruk av industrielle rettigheter. En viktig arena for dette er kundesenteret. I 2018 besvarte kundesenteret mer enn 12 000 henvendelser, en betydelig økning fra ca. 9 000 henvendelser i oppstartsåret 2017. I 2018 ble kundesenteret også ISO-sertifisert for å sikre og dokumentere høy kvalitet på veiledningen vi gir.

Vi benytter også andre arenaer for å dele kunnskap om IPR. I 2018 holdt Patentstyret 25 kurs om ulike temaer knyttet til IPR og innovasjon for ca. 1 500 deltakere. Samtidig hadde vi en betydelig oppsøkende virksomhet. Vi holdt foredrag for ulike innovasjonsaktører og næringsklynger/NCE-er, bidro på arrangementer i regi av andre virkemiddelaktører og holdt foredrag for universitet og høyskoler.

Målet for disse ulike aktivitetene er å sette næringslivet bedre i stand til å utnytte sine immaterielle verdier. Evaluering i etterkant av kursene viser tydelig at Patentstyrets arrangementer holder høyt faglig nivå og bidrar til å gi deltakerne relevant kunnskap om IPR. Over 97 % av kursdeltakerne oppga i 2018 at de kunne gjøre bruk av den nye kunnskapen de har fått.

Et annet tegn på at veiledningen til Patentstyret har en positiv effekt, er økningen i patentsøknader fra enkelte næringer. I flere år har vi for eksempel arbeidet inn mot havbruksnæringen og vi opplever en betydelig økning i patentering fra denne viktige næringen for Norge, samtidig som det er en viss nedgang i antall søknader fra andre næringer.

Merkeveren Patentstyret

Hva ligger av verdier og assosiasjoner til navnet Patentstyret og hvordan kommuniserer det til ulike målgrupper? I 2018 gjennomførte vi en større markedsanalyse for å få innsikt i akkurat dette. Vi fikk blant annet svar på – fungerer navnet vårt bra? Forveksles vi med patentbyråer? Oppfattes vi som en tung statlig byråkratisk organisasjon, eller som en kundevennlig og moderne etat som hjelper bedriftene når de står overfor viktige valg? Innsikten og tilbakemeldinger vi fikk skal bidra til å oppfylle Patentstyrets strategi og målbilder frem til 2022.

Ressursbruk

I 2018 brukte Patentstyret tilgjengelige ressurser fullt ut og i henhold til prioriteringer og føringer fra NFD. Vi har hele tiden et mål om å bruke mest mulig tid på kundeaktiviteter og i 2018 brukte vi 64 % av tiden på direkte kunderettet aktivitet. Av dette var 47 % på søknadsbehandling, som er i henhold til prioriteringene i tildelingsbrev for 2018.

Riktig kvalitet er en annen indikasjon på god ressursbruk. Både interne og eksterne kvalitetsmålinger og den eksterne ISO-revisjonen vi gjennomførte i 2018 viste at kvaliteten på tjenestene vi leverer er god og på et riktig nivå. Samtidig nådde vi både egne og departementets målsettinger og dokumenterte god kundetilfredshet. Dermed konkluderer jeg med at Patentstyret har hatt en god ressursbruk i 2018.

Forventninger for 2019

2018 markerte starten på Patentstyrets strategi 2018–2022. Strategien setter til dels svært ambisiøse mål for blant annet søknadsbehandling og kundeforståelse. I 2018 har vi lagt planer for dette arbeidet og justert organisasjonen for å kunne nå de nye målsettingene. I 2019 vil vi måle søknadsprosessene våre opp mot tilsvarende prosesser i andre land, slik at vi kan utvikle oss mot europeisk toppnivå. Vi vil også arbeide for å komme tettere på kundene for å dekke deres behov enda bedre. Dette skal skje i et år med svært stram økonomi for Patentstyret, noe som krever ekstra innsats både fra ledere og medarbeidere.

Oslo, 1. mars 2019

Per A. Foss, direktør

2

Introduksjon til virksomheten og hovedtall

Patentstyret

Patentstyret er et forvaltningsorgan under Nærings- og fiskeridepartementet (NFD), og er myndigheten som behandler søknader og gir rettigheter til patent, varemerke og design i Norge. Søknadene kommer både fra norsk og utenlandsk næringsliv. En viktig del av myndighetsrollen vår er å gjøre informasjon om patent, varemerke og designrettigheter enkelt tilgjengelig. Patentstyret arbeider for å øke bevisstheten og kompetansen om hvordan slike rettigheter kan brukes i innovasjon og forretningsutvikling, og vi samarbeider med andre virkemiddelaktører som Innovasjon Norge, Norges forskningsråd, DOGA og SIVA. Patentstyret arrangerer kurs og holder foredrag om betydningen av immaterielle verdier og rettigheter, og hvordan disse kan utnyttes til å skape verdi. Vi utfører også ulike typer forundersøkelser for å skaffe oversikt over teknologiområder og gi forhåndsvurderinger av nye oppfinnelser, varemerker og design.

Saksbehandlingen i Patentstyret følger forvaltningsloven, alminnelige forvaltningsrettslige prinsipper og lov om Patentstyret og Klagenemnda for industrielle rettar (patentstyreloven). Søknader om industrielle rettigheter behandles etter patentloven, varemerkeloven og designloven. Norge har sluttet seg til en rekke internasjonale konvensjoner på området som også påvirker rammene for Patentstyret.

Patentstyret er partner i Nordisk Patentinstitutt (NPI) som er en av WIPOs granskningsmyndigheter for internasjonale patentsøknader. Oppgavene vi utfører for NPI bidrar til å vedlikeholde og videreutvikle nødvendig kompetanse og tjenestekvalitet innen patentområdet til beste for norsk næringsliv.

I tillegg til aktivitetene beskrevet i verdikjeden på side 9, representerer Patentstyret Norge i internasjonale fora på immaterialrettsområdet. Vi bidrar i regelverksarbeid innen industrielle rettigheter og bistår ulike departement i spørsmål om IPR.

Patentstyret er lokalisert som en sentral enhet på Sandaker i Oslo. Per A. Foss er direktør og utgjør sammen med 6 avdelingsdirektører ledergruppen i Patentstyret. Vi har 253 ansatte fordelt på 242 årsverk innenfor fagområder som juss, teknologi, økonomi/administrasjon, informasjon og markedsføring.

Som Norges viktigste kompetansesenter for immaterielle rettigheter bidrar Patentstyret til at norsk og internasjonalt næringsliv, oppfinnere, designere og merkevarebyggere realiserer potensialet i ideene sine ved at de tar riktige valg når det gjelder bruk av industrielle rettigheter. Dette gjen-speiles i Patentstyrets visjon, samfunnsoppdrag og verdier:

Visjon

Gjør ideer til verdier

Samfunnsoppdrag

Patentstyret er nasjonal myndighet for immaterielle rettigheter og fremmer innovasjon og verdiskaping. Vi hjelper næringsliv og samfunn å håndtere immaterielle verdier og rettigheter på en god måte. Det gjør vi ved å

- behandle og avgjøre søknader om patent, varemærke- og designregistrering
- gjøre informasjon om søknader og rettigheter enkelt tilgjengelig
- veilede og øke kunnskapen om immaterielle rettigheter
- utføre informasjonsoppdrag om ulike forhold ved patent, varemærke og design

Verdier

Patentstyrets fire verdier skal kjennetegne det daglige arbeidet og de valgene vi tar. Verdierne hjelper oss å gjøre visjonen levende, fylle samfunnsoppdraget og nå målene våre.

Troverdighet

- Vi opptrer kompetent, etterrettelig og med høy integritet
- Vi leverer IPR-tjenester av høy kvalitet og til rett tid

Kunderettet

- Vi lytter til og forstår kundens behov
- Vi er tilgjengelige, og snakker og skriver slik at kunden forstår oss

Engasjert

- Vi tar initiativ og er proaktive
- Vi samarbeider og hjelper hverandre

Løsningsorientert

- Vi søker og utnytter muligheter for forbedring
- Vi tilpasser oss endringer

Nærings- og fiskeridepartementet har satt disse effektmålene for Patentstyret:

Hovedmål

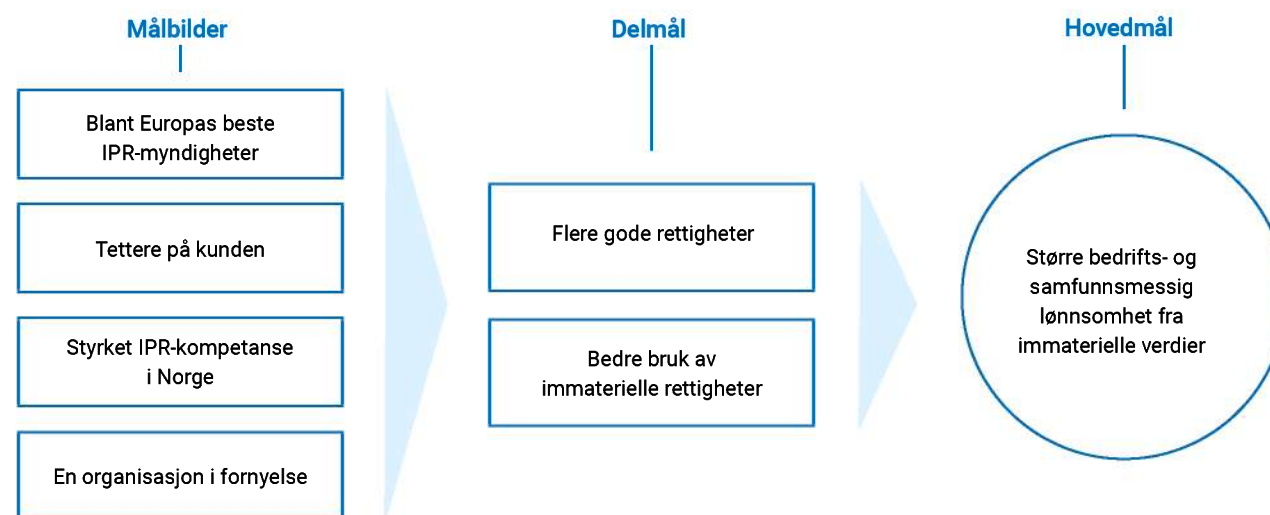
Større bedrifts- og samfunnsøkonomisk lønnsomhet fra immaterielle verdier

Delmål

1. Flere gode rettigheter
2. Bedre bruk av immaterielle verdier

Patentstyrets strategi for perioden 2018–2022 er beskrevet gjennom 4 målbilder som skal bidra til Patentstyrets mål. Målbildet *Blant Europas beste IPR-myndigheter* og aktivitetene knyttet til målbildet støtter først og fremst opp under delmål *Flere gode rettigheter*. Målbildet *Styrket IPR-kompetanse i Norge* og aktiviteter knyttet til dette målbildet støtter først og fremst opp under delmål *Bedre bruk av immaterielle verdier*. For å få til dette må vi både være *Tettere på kunden* og evne å være *En organisasjon i fornyelse*.

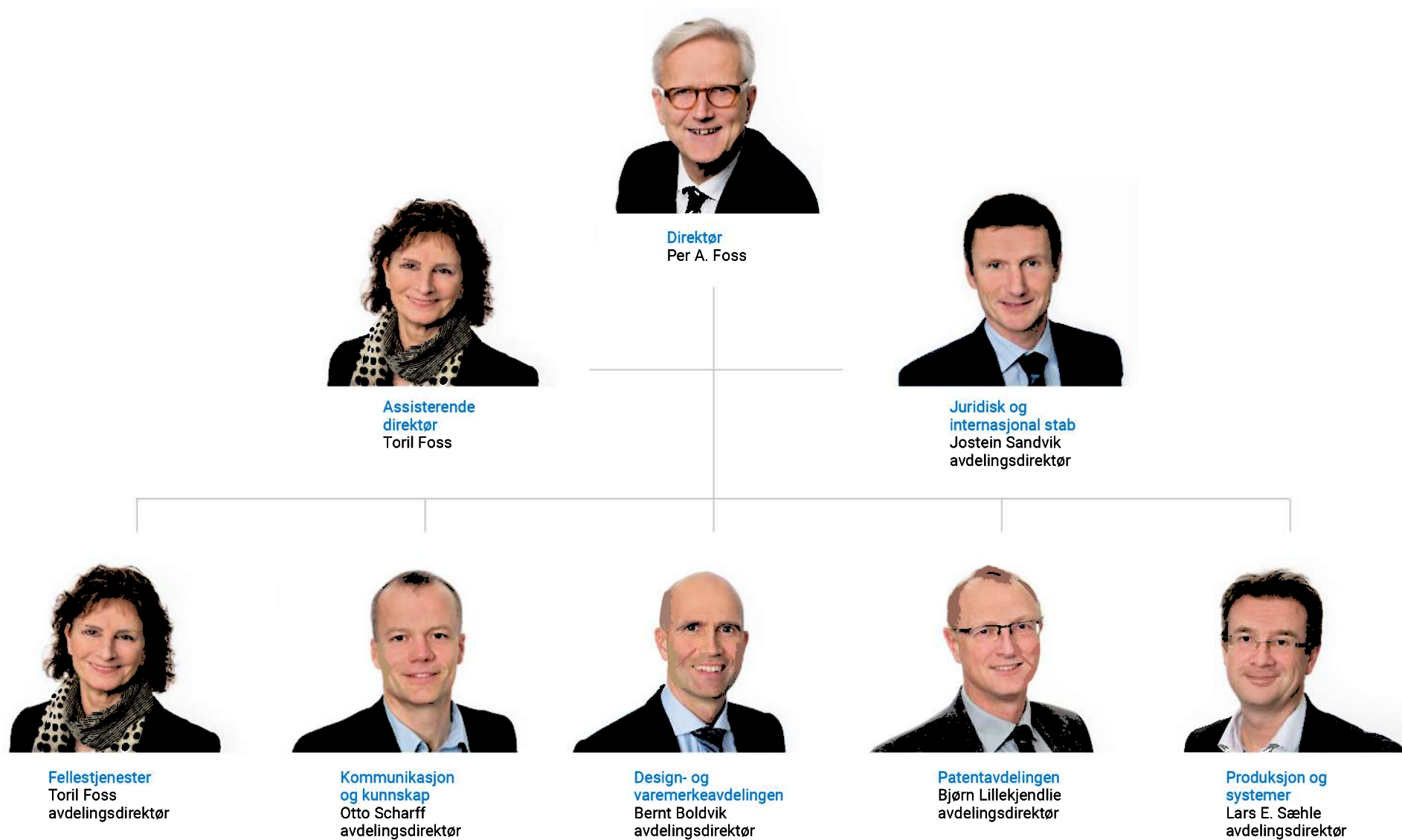
Figur 1: Patentstyrets mål

Tabell 1: Viktige sammenhenger i Patentstyrets verdikjede

Ressurser →	Aktiviteter →	Produkter/tjenester →	Brukereffekter →	Samfunnseffekter →
242 årsverk 258,7 millioner kroner i samlet tildeling kap. 0935 post 01	Behandle søknader om patent-, varemerke- og designrettigheter i Norge	<ul style="list-style-type: none"> • Patenter • Varemerkeregistreringer • Designregistreringer 	Sikre immaterielle verdier og dokumentere egne rettigheter	Større bedrifts- og samfunnsøkonomisk lønnsomhet fra immaterielle verdier
	Føre registre over søknader og rettigheter for patent, varemerke og design og gjøre disse lett tilgjengelige	Søke- og varslingstjeneste for søknader og rettigheter i registrene	Unngå å krenke andres rettigheter Kjent teknologi utnyttes i større grad til videre innovasjon	
	Granske internasjonale patentsøknader gjennom NPI	Granskingsrapporter for internasjonale patentsøknader gjennom NPI	Godt beslutningsgrunnlag for internasjonal patentering	
	Ta imot klagesaker for KFIR (patent, varemerke og design)	Administrativ støtte til KFIR	Informasjon om klagesaker fremgår av registrene	
	Informere og veilede om immaterielle rettigheter	<ul style="list-style-type: none"> • Nettstedet patentstyret.no ↗ • Nettstedet velgekte.no ↗ • Kundesenter • Kurs • Foredrag, seminarer og deltakelse på innovasjonsarenaer • Aktiviteter i samarbeid med andre virkemiddelaktører 	<ul style="list-style-type: none"> • Økt bevissthet om immaterielle verdier og riktig bruk av immaterielle rettigheter for å understøtte verdiskaping og styrke konkurranseevne • Bedre industrielle rettigheter 	
	Vurdere nyhet, mulighet for registrering og handlingsrom for ny teknologi	Forundersøkelser patent Forundersøkelser patent gjennom NPI for utenlandske aktører	<ul style="list-style-type: none"> • Unngå å krenke andres rettigheter • Unngå å bruke ressurser på å utvikle teknologi som allerede er kjent • Bruke patentinformasjon som kunnskapsgrunnlag til innovasjon 	
	Vurdere mulighet for registrering av varemerker og design	Forundersøkelser varemerke og design	Unngå å bruke ressurser på å utvikle varemerker som kan forveksles med andres varemerker og utvikle design som er kjent og som andre har rettighet til	
	Behandle klager på foretaksnavn for Foretaksregisteret	Klageordning for foretaksnavn	Foretaksnavn som ikke forveksles med andre foretaksnavn eller varemerker	
	Registrere ansvarsmerker som identifiserer produsenter i gull- og sølvsmedbransjen	Registrerte ansvarsmerker	Tillit til at varer av edle metaller har den finheten som er stemplet på varen	
Lære opp utviklingsland i IPR	Bistandskurs for WIPO med økonomisk støtte fra Utenriksdepartementet	Økt kunnskap om industrielle rettigheter i utviklingsland		

Figur 2: Patentstyrets organisasjon i 2018 (endret i 2019)

Nøkkeltall

Tabell 2: Utvalgte nøkkeltall fra årsregnskapet

Tall i 1000 kr

Nøkkeltall fra årsregnskapet 2016–2018	2016	2017	2018
Antall årsverk	241	239	242
Samlet tildeling, kap. 935 post 01	248 603	242 637	258 690
Utnyttelsesgrad, kap. 935 post 01	99 %	100 %	99 %
Driftsutgifter	246 837	243 874	256 940
Lønnsandel (inkl. pensjonsutgifter) av driftsutgifter	77,5 %	75,6 %	75,9 %
Lønnsutgifter (inkl. pensjonsutgifter) per årsverk	793 769	771 246	802 399

I tillegg har Patentstyret hatt følgende disponible tildelinger i 2018:

- 0,655 millioner kroner fra UD til bistandsopplæring om industrielle rettigheter
- 1,607 millioner kroner i tilskudd gjennom DIFIs medfinansieringsordning for digitalisering i offentlig sektor til utvikling av digitale tjenester for design, varemerker og patenter. Tilskuddet er gitt som belastningsfullmakt på DIFIs kapittel 0540, post 25 Medfinansieringsordningen for lønnsomme IKT-prosjekter

Volumtall

Tabell 3: Utvalgte volumtall

Utvalgte volumtall	2014	2015	2016	2017	2018
Varemerkesøknader	15 450	16 630	15 702	17 307	17 284
Designsøknader	1 219	1 213	1 229	1 253	1 154
Patentsøknader	1 564	1 805	2 062	2 062	1 661
Europeiske patenter mottatt for validering i Norge	2 604	3 340	4 495	5 796	6 826

Tabellen viser antall søknader om industrielle rettigheter som innleveres til Patentstyret årlig. Tabellen viser også hvordan antall europeiske patenter som gjøres gjeldende i Norge har utviklet seg.

3

Årets aktiviteter og resultater

Samlet vurdering av resultater, måloppnåelse og ressursbruk

Patentstyrets hovedoppgave er å behandle søknader om patent, varemerke og design og tildele slike rettigheter. Også i 2018 mottok vi over 20 000 søknader. Nesten 70 % av søknadene kommer fra utenlandske søkere som ønsker rettigheter i Norge.

Den høye søknadsinngangen skyldes som i fjor først og fremst et høyt antall varemerkesøknader, der vi har sett et stigende antall siden 2014. Av de 17 284 varemerkesøknadene kom 4 783 (27,7 %) fra norske søkere – det høyeste antallet i Patentstyrets historie.

Vi så samtidig et fall i antall patentsøknader i 2018. Det ble innlevert 1 661 patentsøknader, 19 % færre enn i 2017.

Nedgangen er størst for utenlandske søkere og skyldes primært færre søknader fra USA på oppfinnelser knyttet til boring etter olje og gass. 64,4 % av patentsøknadene i 2018 var fra norske søkere. Vi mottok 8 % færre patentsøknader fra norske søkere sammenlignet med 2017, men denne endringen kan være innenfor normale variasjoner fra et år til et annet. Antall patentsøknader til Patentstyret må også ses i sammenheng med at patentbeskyttelse i Norge kan oppnås ved å søke Det europeiske patentverket (EPO) om et europeisk patent som så gjøres gjeldende i Norge av Patentstyret, såkalt validering. I 2018 mottok Patentstyret 6 826 europeiske patenter for validering i Norge, over 1 000 flere enn i 2017 og ca. 98 % av disse har utenlandsk eier.

Vi mottok 1 154 designsøknader i 2018, og dette er noe lavere enn nivået de siste 5 årene. Antallet fra norske søkere var imidlertid på samme nivå som i fjor og utgjør 22,3 % av søknadene.

Vi tildelte 15 326 patent-, varemerke- og designrettigheter i 2018, samtidig som 6 980 europeiske patenter ble gjort gjeldende i Norge. Dette er det høyeste antallet nye rettigheter Norge i løpet av et år.

Kundeundersøkelsene vi har gjennomført, viser at søkerne er godt fornøyd med tjenestene våre.

Varemerkesøknad nummer 300 000

I september ble varemerke nummer 300 000 registrert i Patentstyret. Det gjaldt ordmerket UKAP fra Trondheimsfirmaet med samme navn, og ble registrert for «Sjømat, ledelse av og rådgivning for forretningsprosesser», og «Forsknings-, utviklings-, analyse- og rådgivningstjenester innen teknikk». Søknaden ble levert gjennom den nyutviklede søknadsveiviseren som gjør søknadsprosessen enklere og raskere. Behandlingen gikk på under 3 uker. Kunden uttalte at de var fornøyd med søknadsveiviseren, som de mente ga god informasjon og gjorde søkeprosessen rask og enkel.

Økende patentering innen havbruk

De siste årene har det vært en økning i antall patentsøknader til Patentstyret innen havbruk, en bransje med stort behov for innovasjon og teknologiutvikling. Patentsøknadene innen dette området favner bredt, fra merder til nye typer fôr og vaksiner. Økende teknologioverføring fra oljebransjen til havbruk kan ha påvirket dette, da patentering er vanlig innen oljebransjen. Ordningen med utviklingstillatelser som kan tildeles prosjekter som innebærer betydelig innovasjon og investeringer, kan også ha hatt en betydning. Patentstyret har jobbet målrettet med kunnskapsoverføring om IPR innen oppdrettsnæringen.

Designområdet

Det søkes designbeskyttelse for ulike typer produkter. I 2018 fikk vi flest søknader innen kategorien måleinstrumenter, klokker og ur.

Patentstyret har som i tidligere år, og i tråd med føringer fra NFD, brukt hoveddelen av ressursene på behandling av søknader og andre lovpålagte myndighetsoppgaver. I tildelingsbrevet for 2018 la NFD vekt på at søknadsbehandlingen fortsatt skulle ha nødvendig oppmerksomhet slik at det ikke bygges opp nye restanser.

Vi har fulgt opp føringene i tildelingsbrevet om å prioritere kunderettet virksomhet gjennom digitalisering, og har fortsatt å utvikle og implementere nye digitale løsninger for mer effektiv og kundevennlig kommunikasjon. Les mer om hva vi har gjort under [Digitale tjenester](#).

En annen føring i tildelingsbrevet er å videreutvikle samarbeidet med andre virkemiddelaktører. Vi gjennomførte i 2018 en rekke samarbeidsaktiviteter med andre deler av virkemiddelapparatet med gode resultater, og det er omtalt under [Samarbeid med virkemiddelapparatet](#). Patentstyret mener ressursbruken har vært effektiv i 2018, både med tanke på hvordan vi har prioritert og hvordan ressursene er brukt. Vi mener at både måloppnåelse og ressursbruk var tilfredsstillende i 2018 og at saksbehandlingen vår har riktig kvalitet.

I det neste avsnittet oppsummerer vi inntekter og ressursbruk i 2018. Deretter rapporterer vi årets resultater i henhold til Patentstyrets mål- og resultatstyringssystem (MRS), føringer og oppdrag i tildelingsbrevet for 2018, samt omtaler Patentstyrets øvrige ansvarsområder.

Patentstyrets inntekter

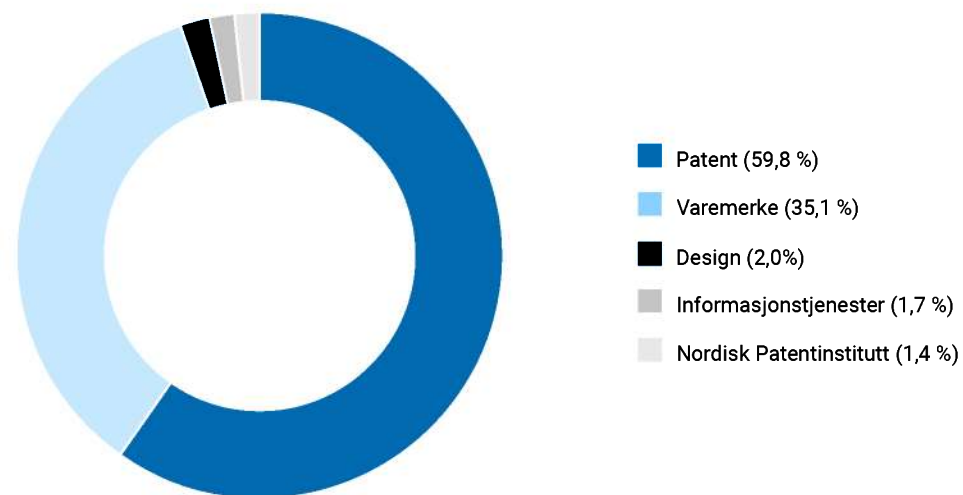
Inntektene på 261 043 millioner kroner var 7 millioner kroner høyere enn inntektsbevilgningen på 253 992 millioner kroner. Dette skyldes primært høyere inntekter på varemerkeområdet enn forventet og det høye antallet validerte europeiske patenter.

Om lag 97 % av Patentstyrets inntekter kommer fra de lovpålagte myndighetsoppgavene gjennom arbeidet på patent-, varemerke- og designområdet, samt behandling av klager på foretaksnavn. Patentområdet står for den største

andelen av inntektene. Det er også viktig å merke seg at en stor andel – rundt ¾ av Patentstyrets inntekter, kommer fra utenlandske virksomheter som ønsker rettigheter i Norge.

Inntekter fra informasjonstjenester (kurs og forundersøkelser) står for en mindre del av Patentstyrets inntekter. Inntektene fra Patentstyrets arbeid for Nordisk Patentinstitutt utgjør også en liten andel av de totale inntektene. Det rapporteres særskilt på [NPI senere i del 3](#).

Figur 3: Patentstyrets inntekter 2018

Patentstyrets driftsutgifter

I 2018 hadde Patentstyret 260 952 millioner kroner til rådighet, som det fremkommer av tabellen ved siden av.

Ubrukt bevilgning i 2018 på kap. 0935 post 01, 1 634 759 kroner, er søkt overført til 2019 i eget brev til NFD.

Patentstyrets lønn og sosiale utgifter utgjorde 75,9 % av driftsutgiftene, omtrent som i 2017.

Alle medarbeidere i Patentstyret registrerer tidsbruk på ulike aktiviteter. I 2018 brukte vi ca. 94 % av tiden på myndighetsoppgaver inkludert administrasjon, egen kompetanseutvikling og kvalitetsarbeid.

Om lag 3 % av tidsbruken ble brukt på aktiviteter knyttet til å øke bevisstheten og kunnskapen om IPR i næringslivet og samfunnet for øvrig, og ca. 3 % av tidsbruken ble brukt til å utføre ulike typer informasjonstjenester.

Tabell 4: Patentstyrets driftsutgifter

Tall i kr 1 000

Hovedtildeling 2018	252 466
Overføring av ubrukt bevilgning fra 2017 til 2018	1 899
Lønnskompensasjon	4 325
Sum kap. 935 post 01	258 690
Tilskudd fra DIFI, Medfinansieringsordning for digitaliseringsprosjekt, jf. Belastningsfullmakt på kap. 54025	1 607
Tilskudd fra Utenriksdepartementet til bistandsarbeid, merinntektsfullmakt på kap. 3935 post 04 Ymse inntekter	655
Sum til disposisjon	260 952
Utbetalinger til lønn fratrukket refusjoner	194 983
Andre utbetalinger til drift	61 957
Utbetalinger til investering (inventar, maskiner ol.)	2 386
Innbetaling av finansinntekter	8
Sum utbetalinger fra kap. 93501	257 710
Utbetalinger på Difis kap. 54025	1 607
Sum utbetalinger	259 318
Sum ubrukt bevilgning	1 634

Resultater og måloppnåelse 2018

i henholdt til MRS

Delmål 1: Flere gode rettigheter

Det er et mål for Patentstyret at vi tildeler flere gode rettigheter. Med dette mener vi rettigheter med riktig kvalitet, som kan håndheves og som lar seg utnytte på en god måte. Dette oppnår vi i første rekke gjennom at søknadsbehandlingen og veiledningen vår oppfyller kravene til effektivitet, kvalitet og kundetilfredshet.

Effektivitet i saksbehandlingen

I det følgende gir vi en oversikt over hvordan antall innleverte og avgjorte søknader – og derved antall søknader under behandling – har utviklet seg over tid. Vi rapporterer også på behandlingstider og antall ferdigbehandlede søknader pr. årsverk, og tar for oss hvert av områdene varemerke, design og patent.

Figur 4: Oversikt over målstruktur MRS knyttet til delmål 1 Flere gode rettigheter

Styringsdimensjon	Styringsindikator	Støttende analyse
→ <u>Effektivitet i saksbehandlingen</u>	<ul style="list-style-type: none">• Behandlingstider for patent, varemerke og design• Antall ferdigbehandlede søknader pr årsverk brukt på saksbehandling• Sammenligning av disse indikatorene med sammenlignbare patentverk• Antall førstesøknader patent	<ul style="list-style-type: none">• Antall søknader patent, varemerke og design
→ <u>Kvalitet i søknadsbehandlingen</u>	<ul style="list-style-type: none">• Kvalitetskontroller av andel beslutninger for å kontrollere om de er i tråd med regelverk og praksis.	<ul style="list-style-type: none">• Patentstyrets beslutninger mot klagebehandlingen i KFIR• Harmonisering av praksis varemerke og design med EUIPO og praksis patent med EPO
→ <u>Kundetilfredshet med søknadsbehandlingen</u>	<ul style="list-style-type: none">• Kundeundersøkelse om tilfredshet med Patentstyrets saksbehandling og tjenester• Samlet antall patent-, varemerke- og design søknader til utlandet fra norske søkere	<ul style="list-style-type: none">• Antall og andel av totalt antall patentsøknader fra norske søkere på verdensbasis som leveres som førstesøknader til Patentstyret

Varemerke

En varemerkeregistrering i Norge kan oppnås på to måter:

1. Gjennom søknad om registrering direkte til Patentstyret. Flertallet av norske søkere leverer varemerkesøknadene på denne måten.
2. Privatpersoner eller foretak med tilknytning til en av medlemsstatene i Madridprotokollen kan, med utgangspunkt i en nasjonal varemerkesøknad eller -registrering, søke om registrering i de andre medlemslandene. Over halvparten av varemerkesøknadene til Patentstyret er slike utpekninger via Madridprotokollen.

De samlede varemerkerettighetene i Norge utgjør en kombinasjon av disse. En varemerkeregistrering gjelder for 10 år og kan fornyes for 10 år av gangen.

I 2018 fortsatte økningen i antall varemerkesøknader direkte til Patentstyret fra norske søkere og ga det høyeste antallet noensinne. Samlet antall søknader og utpekninger fra utenlandske søkere på 12 501 er nesten på nivå med rekordåret 2017.

Over 80 % av varemerkesøknadene blir normalt godkjent, og det ble registret 12 450 varemerker i 2018.

Det ble avgjort 15 443 varemerkesøknader, 5,5 % flere enn i 2017. På grunn av det høye antallet nye varemerkesøknader, økte likevel antall varemerkesøknader under behandling med over 2 000 sammenliknet med året før.

Tabell 5: Utvikling på varemerkeområdet

	2014	2015	2016	2017	2018
Varemerkesøknader totalt (varemerker og fellesmerker)	15 450	16 630	15 702	17 307	17 284
Direkte til Patentstyret fra norske søkere	3 959	4 097	4 265	4 439	4 771
Direkte til Patentstyret fra utenlandske søkere	3 008	3 007	3 302	3 061	2 799
Internasjonale utpekninger i Norge via Madridprotokollen fra norske søkere	11	5	2	6	12
Internasjonale utpekninger i Norge via Madridprotokollen fra utenlandske søkere	8 472	9 521	8 133	9 801	9 702
Avgjorte søknader (varemerker og fellesmerker)	16 437	15 662	15 776	14 635	15 443
Registrerte	14 542	13 569	13 294	12 228	12 450
Avslåtte	184	136	143	91	176
Henlagte/trukne	1 957	1 957	2 339	2 316	2 817
Antall fornyede varemerker	8 717	10 320	11 944	11 946	12 105
Antall registrerte varemerker, fellesmerker og ansvarsmerker i kraft	207 918	214 449	217 437	219 576	219 532

Madridprotokollen

Madridprotokollen er en internasjonal avtale administrert av WIPO som gjør det enklere og billigere å søke internasjonal varemerkeregistrering i flere land samtidig.

Behandlingstid varemerke

I første tertial 2018 lanserte Patentstyret en søknadsveiviser for varemerke. Målet er å behandle søknader som kommer gjennom veiviseren innen 3 uker. For andre søknader er målet å få avgjort søknadene og registrert varemerkene i løpet av 3–6 måneder hvis søknadene er i tråd med regelverket.

Vi måler gjennomsnittlig saksbehandlingstid som tiden fra varemerkesøknaden blir mottatt til søkeren får svar fra Patentstyret. I 58 % av søknadene ble varemerket registrert uten videre dialog med søkeren.

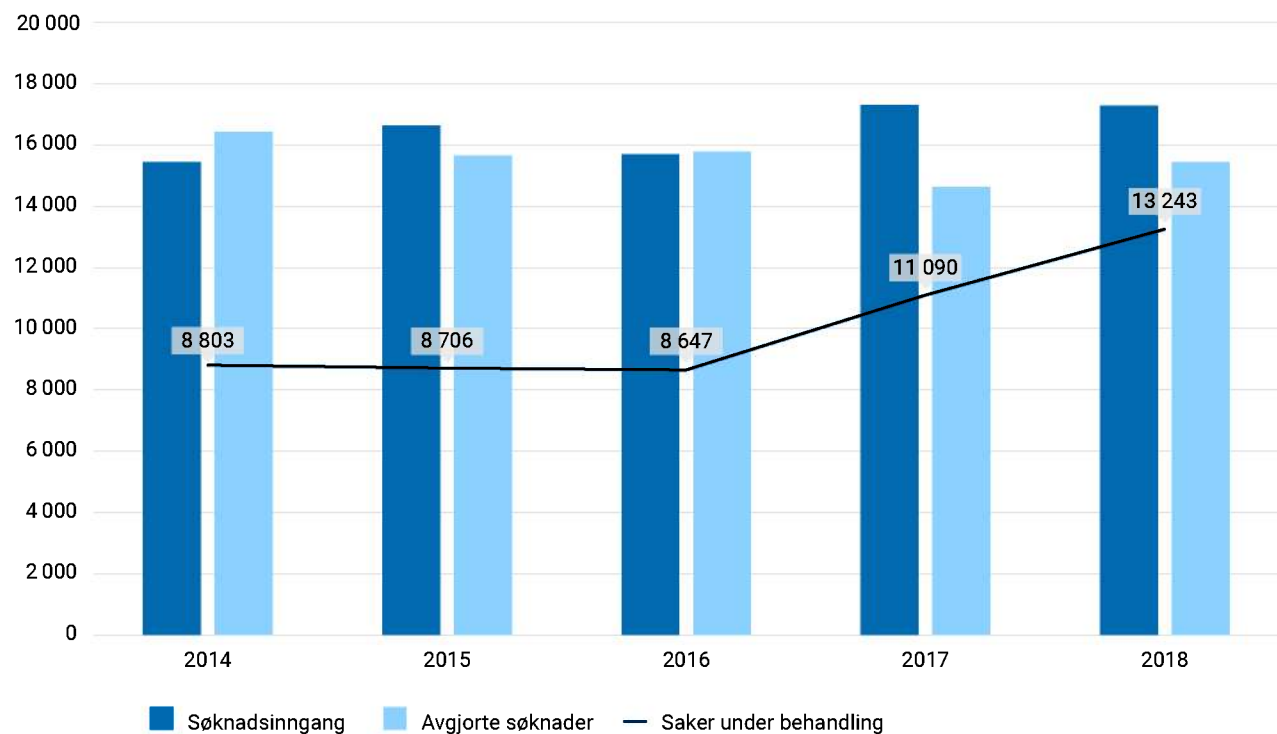
Ved utløpet av 2018 var saksbehandlingstiden ca. 3 uker for søknader innlevert via veiviseren (ca. 1 650 søknader), ca. 5 måneder for varemerkesøknader som ble levert direkte til Patentstyret (4 måneder i 2017), og ca. 8 måneder for internasjonale utpekninger i Norge via Madridprotokollen (5 måneder i 2017). Saksbehandlingstiden har økt på noen områder først og fremst på grunn av økningen i antall varemerkesøknader. Vi fikk inn nesten 2 000 flere varemerkesøknader enn vi avgjorde i 2018.

Antall ferdigbehandlede varemerkesøknader pr. årsverk brukt på saksbehandling

Målemetoden er noe endret, og tallene for 2016 og 2017 er oppdatert slik at de er sammenlignbare med 2018.

I 2018 avgjorde Patentstyret gjennomsnittlig 391 søknader pr. årsverk. Søknadene har da blitt registrert, nektet registrert, endelig henlagt eller er trukket av søkeren.

Figur 5: Varemerke – søknader, avgjorte og under behandling

Tabell 6: Antall ferdigbehandlede varemerkesøknader pr. årsverk

	2016	2017	2018
Varemerke	393	386	391

Design

En designregistrering i Norge kan oppnås på to måter:

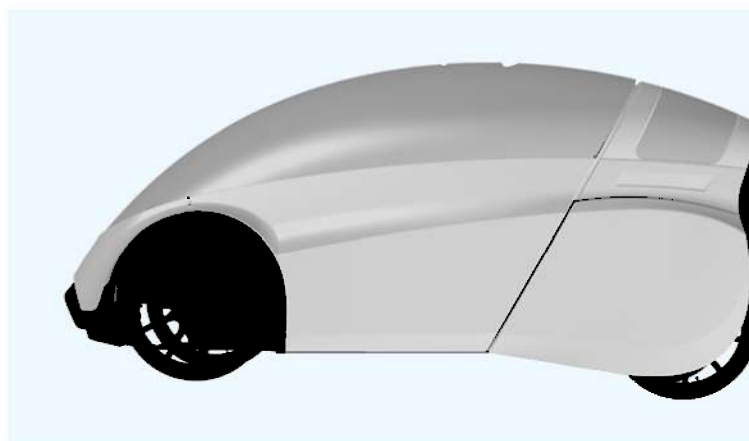
1. Gjennom søknad om registrering av design direkte til Patentstyret. De fleste norske søkere leverer designøknadene på denne måten.
2. Privatpersoner og foretak med tilknytning til en av medlemsstatene i Haag-systemet kan søke om designregistrering i de andre medlemslandene. Over halvparten av designøknadene til Patentstyret er slike utpekninger via Haag-systemet.

De samlede designrettighetene i Norge utgjør en kombinasjon av disse. En designregistrering gjelder for 5 år og kan deretter fornyes for inntil fire nye 5 årsperioder. En designøknad og designregistrering kan inneholde flere design.

Det var en nedgang i antall designøknader til Patentstyret i 2018 sammenholdt med 2017, på 8 %. Designøknader fra norske bedrifter var på samme nivå som 2017. Trenden har imidlertid vært svakt avtakende siden årtusenskiftet når det gjelder designøknader fra norske søkere. Det var en nedgang i antall søknader fra utlendinger (direkte til Patentstyret og via Haag-overenskomsten). En designøknad kan inneholde flere design, slik at det også er relevant å telle antall design. Dette antallet falt noe i 2018 på grunn av de færre søknadene fra utenlandske søkere.

Tabell 7: Utvikling på designområdet

	2014	2015	2016	2017	2018
Designøknader totalt	1 219	1 213	1 229	1 253	1 154
Direkte til Patentstyret fra norske søkere	302	250	240	242	242
Direkte til Patentstyret fra utenlandske søkere	217	183	157	165	181
Internasjonale utpekninger i Norge via Haag-overenskomsten fra norske søkere	33	34	31	40	15
Internasjonale utpekninger i Norge via Haag-overenskomsten fra utenlandske søkere	667	746	801	806	716
Avgjorte designøknader	1 284	1 148	1 344	1 078	1 370
Registrerte designøknader	1 219	1 089	1 278	1 041	1 328
Avslåtte	0	0	0	0	0
Henlagte/trukne	65	59	66	37	42
Antall design	3 900	3 765	3 923	4 488	3 775
Antall fornyede designregistreringer	628	818	964	967	1 034
Antall registrerte design i kraft	8 402	8 978	9 543	9 828	10 377

Haag-systemet

Haag-overenskomsten er en internasjonal ordning administrert av WIPO som gjør at man med én søknad kan få vern for sitt design i de landene som er medlem av ordningen.

Et eksempel er denne velomobilen fra Elpedal As. Reg. nr. 085992

Til forskjell fra patent- og varemerkesøknader, gransker ikke Patentstyret designsøknadene med mindre søkeren eksplisitt ber om det. De fleste designsøknadene blir følgelig godkjent raskt etter innlevering. Søkeren har selv ansvar for å ikke krenke andres rettigheter. De kan imidlertid be om at Patentstyret foretar en slik nyhetsvurdering, noe som skjer i mindre enn 5 % av søknadene.

I 2018 ble det avgjort 217 flere søknader enn det kom inn dette året.

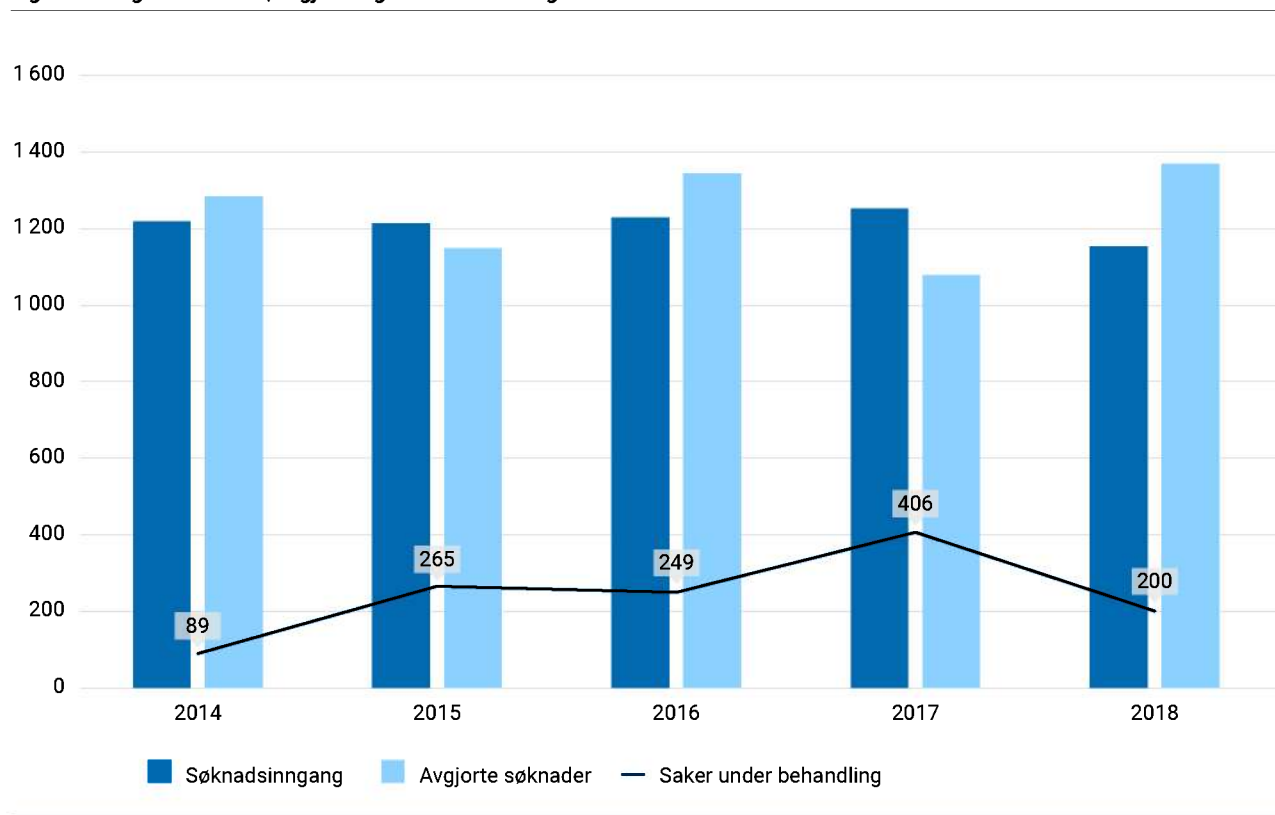
Behandlingstid design

Det er et mål at den som søker Patentstyret om registrering av design skal få avgjort søknaden i løpet av 2–3 måneder. Målet ble nådd med god margin i 2018 – de fleste søknadene ble behandlet innen 2 måneder etter at de kom inn til Patentstyret.

Antall ferdigbehandlede designsøknader pr. årsverk brukt på saksbehandling

Målemetoden er noe endret, og tallene for 2016 og 2017 er oppdatert slik at de er sammenlignbare med 2018. I 2018 avgjorde vi gjennomsnittlig 535 søknader pr. årsverk. Søknadene har da blitt registrert, nektet registrert, endelig henlagt eller er trukket av søkeren.

Figur 6: Design – søknader, avgjorte og under behandling

Tabell 8: Antall ferdigbehandlede designsøknader pr. årsverk

	2016	2017	2018
Design	562	495	535

Patent

Patentbeskyttelse i Norge kan oppnås på to måter:

1. Gjennom patentsøknad til Patentstyret, enten direkte eller via den internasjonale PCT-søknadsordningen. Flertallet av norske søkere leverer patentsøknadene sine direkte til Patentstyret, mens utenlandske søkere oftest bruker PCT.
2. Gjennom patentsøknad til Det europeiske patentverket (EPO). Det europeiske patentet kan senere gjøres gjeldende i Norge (valideres). Det er hovedsakelig utenlandske søkere som benytter denne ordningen.

De samlede patentrettighetene i Norge utgjør en kombinasjon av disse. Et patent opprettholdes så lenge det betales årlig avgift, maksimalt 20 år fra søknaden ble innlevert. Gjennomsnittlig levetid for norske patenter er nå ca. 14,5 år.

Antallet patentsøknader levert til Patentstyret var 1 661, en nedgang på ca. 19 % fra 2017. Nedgangen er størst i søknader fra utenlandske søkere (-34 % sammenlignet med 2017), og om lag $\frac{2}{3}$ av nedgangen fra utenlandske søkere var innen teknikkfelt relatert til boring etter olje og gass. Selv om nedgangen i patentsøknader fra norske søkere var ca. 8 % sammenlignet med 2017, er andelen fra norske søkere høyere enn året før, 64 %.

Patent Cooperation Treaty (PCT)

PCT er en internasjonal patentsøknadsordning administrert av WIPO. Ordningen forenkler innlevering og gransking hvis du skal søke patent i flere land.

Tabell 9: Utvikling på patentområdet

	2014	2015	2016	2017	2018
Patentsøknader totalt	1 564	1 805	2 062	2 062	1 661
Direkte til Patentstyret fra norske søkere	1 052	1 120	1 195	1 107	1 016
Direkte til Patentstyret fra utenlandske søkere	95	129	121	136	101
Internasjonale søknader videreført i Norge (via PCT) fra norske søkere	55	31	38	53	53
Internasjonale søknader videreført i Norge (via PCT) fra utenlandske søkere	362	525	708	766	491
Andel patentsøknader fra norske søkere	71 %	64 %	60 %	56 %	64 %
Avgjorte patentsøknader	3 610	3 651	4 585	4 073	3 343
Godkjente	1 433	1 449	2 526	2 148	1 548
Avslåtte	21	19	16	14	8
Henlagte/trukne	2 156	2 183	2 043	1 911	1 787
Antall europeiske patenter mottatt for validering i Norge	2 604	3 339	4 495	5 796	6 826
Antall patenter i kraft (norske patenter og europeiske patenter som er validert i Norge)	21 218	23 350	27 657	31 571	36 498

Det europeiske patentverket/ European Patent Office (EPO)

Det europeiske patentverket tar imot, behandler og avgjør europeiske patentsøknader på grunnlag av regler gitt i Den europeiske patentkonvensjonen (EPC), som Norge er medlem av. Det er den nest største internasjonale organisasjonen i Europa med ca. 7 000 ansatte.

Det har som forventet vært et økende antall europeiske patenter som gjøres gjeldende (valideres) i Norge etter tilslutningen til Den europeiske patentkonvensjonen (EPC) i 2008. Veksten skyldes primært et stadig økende antall godkjente patenter i Det europeiske patentverket (EPO). Valideringen av et europeisk patent i Norge skjer normalt 3 måneder etter godkjenning i EPO. Vi forventer en fortsatt økning i antall validerte europeiske patenter i Norge.

Patent – søknader, avgjorte og under behandling

Om lag 46 % av patentsøknadene som ble avgjort i 2018, førte til patent. Dette er nær gjennomsnittet for de seneste fem årene. Et lite antall søknader blir avslått, hovedsakelig fordi oppfinnelsen som søkes patentert ikke er ny.

Også en betydelig andel av søknadene som blir henlagt, gjelder oppfinnelser som ikke er nye eller ikke skiller seg vesentlig fra kjent teknikk.

Patentstyret avgjorde færre patentsøknader i 2018 enn i 2017. Hovedårsaken er at vi i 2016 og 2017 godkjente spesielt mange saker gjennom en forenklet behandling av søknader som EPO allerede hadde godkjent, mens det i 2018 var få slike søknader igjen. Antall søknader under behandling ble likevel redusert med 18 % i løpet av 2018.

Behandlingstid patent

Saksbehandlingstiden for patentsøknader er av flere årsaker lengre enn for varemerke- og designsøknader. For søkere som leverer en førstesøknad, er det viktig å få en rask vurdering av om oppfinnelsen er patenterbar. Dette for å kunne levere tilsvarende søknader i andre land innen gjeldende tidsfrister. Vi gir en første vurdering innen 7 måneder i minst 95 % av alle førstesøknadene. Dette

Figur 7: Patent – søknader, avgjorte og under behandling

Tabell 10: Antall ferdigbehandlede patentsøknader pr. årsverk

	2016	2017	2018
Patent	90	80	71

er raskest av de nordiske landene, men ennå ikke så raskt som EPO. Mer enn halvparten av førstesøknadene som vi meddelte ble godkjent innen 21,8 måneder i 2018.

I 2017 var tilsvarende mediantall 22,4 måneder.

Internasjonale patentsøknader (PCT) som videreføres i Norge og søknader som tidligere har vært levert i andre land, er allerede gransket, og søker har derfor ikke samme behov for en rask behandling i Patentstyret.

Antall ferdigbehandlede patentsøknader pr. årsverk brukt på saksbehandling

Målemetoden er noe endret, og tallene for 2016 og 2017 er oppdatert slik at de er sammenlignbare med 2018.

Vi avgjorde gjennomsnittlig 71 patentsøknader pr. årsverk i 2018. Søknadene har da blitt meddelt som patent, avslått, endelig henlagt eller er trukket av søkeren. Nedgangen fra 2016 og 2017 skyldes den tidligere omtalte nedarbeidningen av et høyt antall søknader via forenklet behandling (fast track). [Se tabell 10 på side 22.](#)

Antall førstesøknader patent

Av de 1 661 patentsøknadene som ble levert til Patentstyret i 2018, var 960 førstesøknader, det vil si søknader der oppfinnelsen omtales for første gang. Oppfinnelsen har da ikke prioritet fra en tidligere søknad. Av førstesøknadene kom 932 fra norske søkere og 28 fra utenlandske søkere. Det er relativt vanlig at søkere velger å levere den første søknaden i hjemlandet, men ulike hensyn kan begrunne andre valg.

Kvalitet i søknadsbehandlingen

Patentstyret har et system for kvalitetsstyring som bidrar til å sikre riktig kvalitet i søknadsbehandlingen. Riktig kvalitet betyr at resultatet vi leverer til kundene våre er korrekt og levert til avtalt tid, slik at vi møter kundenes behov for forutsigbarhet. Patentstyrets kvalitetsstyring er sertifisert etter den internasjonalt anerkjente standarden ISO 9001:2015.

Kvalitetskontroll av beslutninger for å avdekke om de er i tråd med regelverk og praksis

Som en del av kvalitetsstyringen, gjennomførte vi i 2018 kvalitetsmålinger på alle de tre fagområdene patent, varemerke og design, samt på kundesenteret vårt for å verifisere samsvar mellom krav og praksis. Målingene gir oss grunnlag for å bedømme om vi oppfyller eksterne og interne krav til korrekt avgjørelse, og å identifisere mulige områder vi bør forbedre. I en kvalitetsmåling velger vi ut områder som er kritiske for korrekt saksbehandling, og kontrollerer et utvalg saker ved hjelp av stikkprøver for å se om vi oppfyller kvalitetskravene. Patentstyrets overordnede kvalitetsmål er at vi skal oppfylle krav til riktig kvalitet i 96 % av sakene. I de søknadene som ble gjennomgått, ble det ikke avdekket avvik i vår saksbehandling som førte til feil resultat av saksbehandlingen. Det ble imidlertid avdekket flere forbedringsmuligheter knyttet til saksbehandlingsprosessene. Disse er rapportert til ledelsen og tas tak i for å sikre kontinuerlig forbedring.

I kvalitetsmåling av kundesenteret oppdaget vi flere avvik fra målet om å besvare henvendelser fra kunder innen 24 timer. I 5 av 34 e-posthenvendelser hadde vi svart kunden etter fristen, noe som medfører at vi på dette området ikke oppnådde kvalitetsmålet vårt.

I løpet av 2018 gjennomførte vi 6 interne revisjoner for å forbedre og effektivisere interne prosesser og kvaliteten på tjenestene vi leverer til kundene. Vi så blant annet på systemet rundt betaling av årsavgifter og fornyelser, saksflyten på overprøvingssaker på varemerke og organisering og gjennomføring av kurs.

Vi fortsatte også arbeidet med å identifisere og redusere risiko for feil og forbedre kvaliteten på data i registrene våre, blant annet kundedata og status på rettighetene.

Vurdering av Patentstyrets beslutninger opp mot resultatet av klagebehandlingen i KFIR

Klager på Patentstyrets avgjørelser i patent-, varemerke- og designsøknader behandles av Klagenemnda for industrielle rettigheter (KFIR). Antall klager utgjør normalt ca. 100–150 pr. år, og har holdt seg på dette nivået gjennom mange år. Antallet er lavt i forhold til de ca. 20 000 avgjørelser Patentstyret tar hvert år. Det er ulike grunner til at søkerne klager på våre avgjørelser, og antall klager sier derfor ikke automatisk noe om kvaliteten på avgjørelsene i Patentstyret. Det er imidlertid nyttig å se på vurderingene og resultatet av klagebehandlingen i KFIR.

Varemerke

Patentstyret avgjorde flere varemerkesøknader i 2018 enn i 2017, men antall klager på disse avgjørelsene ble redusert fra 97 i 2017 til 64 i 2018. Vi vil diskutere og analysere nedgangen sammen med KFIR og kundene våre for å se hva som kan være årsaken. En mulig grunn er at mange saker ble avgjort mot slutten av året slik at ankefristen løper inn i 2019.

Av de 64 varemerkeklagene som kom inn i 2018, er 26 foreløpig ikke avgjort av KFIR. I de 80 avgjørelsene som KFIR avgjorde i 2018 (inkluderer klager fra før 2018), ble Patentstyrets avgjørelse fastholdt i 53 tilfeller, mens avgjørelsene helt eller delvis ble opphevet i 22 av sakene. De resterende ble hevet eller avvist av KFIR. Patentstyret gjennomgår alle saken fortløpende. De sakene hvor KFIR har kommet til et annet resultat er ofte tvilssaker, hvor de etter en konkret vurdering kommer til et annet resultat.

Design

Det har ikke vært klager på designområdet i 2018.

Patent

Der kom inn 11 klager på patentområdet i 2018. KFIR har behandlet og avgjort 16 patentklager i 2018, noen av disse sakene var påklaget før 2018. Av disse ble Patentstyrets avgjørelse opprettholdt i 9 saker, i 5 saker ble klagen tatt til følge og to saker ble avvist av KFIR.

Patentstyret mener tallene viser at KFIR og Patentstyret har en harmonisert praksis og at kvaliteten på Patentstyrets avgjørelser er god. Partene i klagesaker kan komme med ny dokumentasjon til behandlingen i KFIR, noe som i flere saker har medført at klagesakens innhold er et annet enn da søknaden ble behandlet i Patentstyret. Det er kun unntaksvis at KFIR er uenige i Patentstyrets lovforståelse. Disse sakene har medført at Patentstyret har endret sin praksis.

Harmonisering av praksis varemerke og design med EUIPO og praksis patent med EPO

For norsk næringsliv er det viktig at regelverk for behandling av søknader om patent, varemerke og design praktiseres likt i ulike land, slik at behandlingen er forutsigbar for den som søker om registrering i flere land.

I tillegg til KFIRs og domstolenes avgjørelser, følger Patentstyret med på europeisk praksis i EPO, EUIPO, EU-retten og EU-domstolen. Gjennom «Convergence Programme» samarbeider EUIPO og de nasjonale IPR-myndighetene for å gjøre saksbehandlingen mer enhetlig. Arbeidet med nye programmer startet i 2018, og vi vil også delta på tre Convergence-programmer innen varemerkeområdet i 2019.

På patentområdet gjennomføres harmoniseringsstudier der PCT-søknader Patentstyret utfører for NPI sammenlignes med EPO. I 2018 påbegynte vi vurdering av 45 PCT-søknader som var behandlet i 2017. Den endelige konklusjonen er ikke ferdig, men den foreløpige vurderingen fra EPO er at utfallet av behandlingen av søknadene er tilsvarende i EPO og NPI. Sammenligningen oppleves som nyttig i harmoniseringsarbeidet, og vi planlegger en ny undersøkelse i 2019.

EU-varemerke, EU-design

EU-varemerke og EU-design gjelder i alle land som er medlem av EU, og derfor ikke i Norge. Norske personer og bedrifter kan likevel søke om EU-varemerke/design, både direkte og gjennom Madrid-protokollen. **EUIPO** er EUs myndighet for registrering av varemerke og design.

Kundetilfredshet med søknadsbehandlingen

Vi har gjennomført en tilfredshetsundersøkelse blant kunder som har levert søknad om patent, varemerke eller designregistrering i 2018.

Undersøkelsen gjennomføres årlig, og hadde svarprosent på 24 %. Til sammen svarte 446 av 1 838 kunder på undersøkelsen. Undersøkelsen viser høy tilfredshet for både patent, varemerke og designområdet, men det er noe nedgang på patentområdet. Vi vil se nærmere på hva dette skyldes og hva vi kan gjøre for å bedre tilfredsheten.

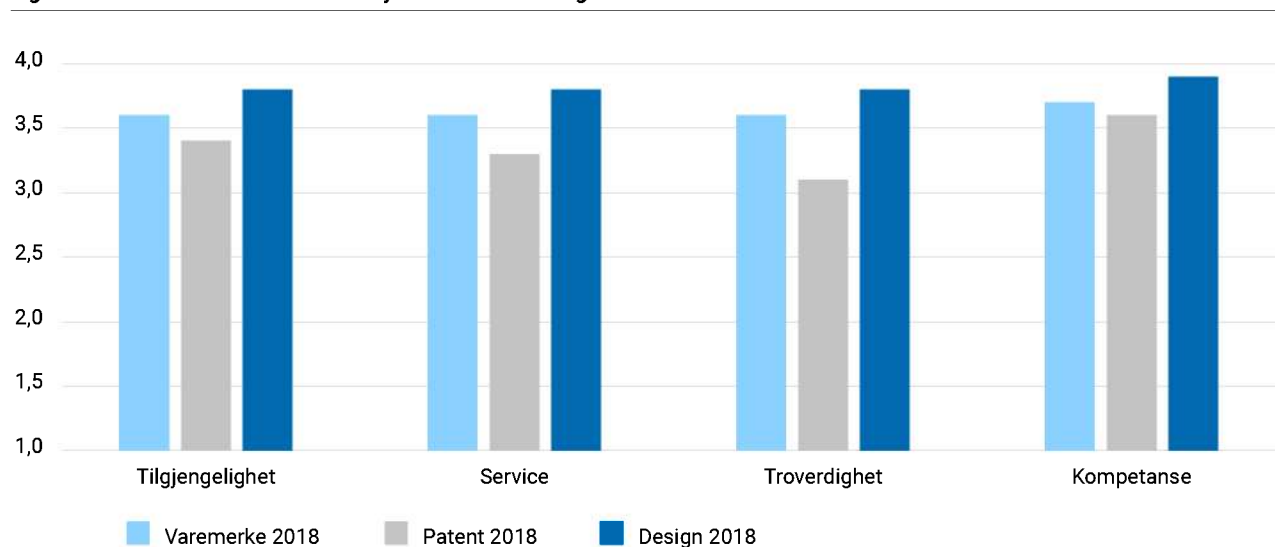
Figur 8 viser gjennomsnittscore på en skala fra 1 til 4, der 1 er svært misfornøyd og 4 er svært fornøyd.

Resultatet på de fleste områder er godt over vårt interne mål på gjennomsnittscore 3,5 og resultatene er svært stabile fra år til år.

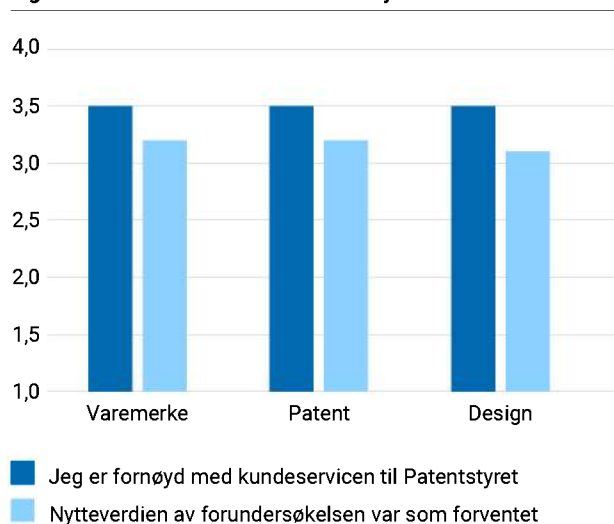
Vi gjennomfører også årlig en undersøkelse blant de som har kjøpt én eller flere forundersøkelser innen patent, varemerke og design. Av de 272 som fikk tilsendt undersøkelsen, har 68 (25 %) svart. Resultatene viser at kundene er svært fornøyde med forundersøkelsene våre, med det er også her en nedgang på patentområdet. Målet her er også 3,5. Se figur 9.

Antall forundersøkelser har gått noe ned, og er omtrent på nivået det var i 2015.

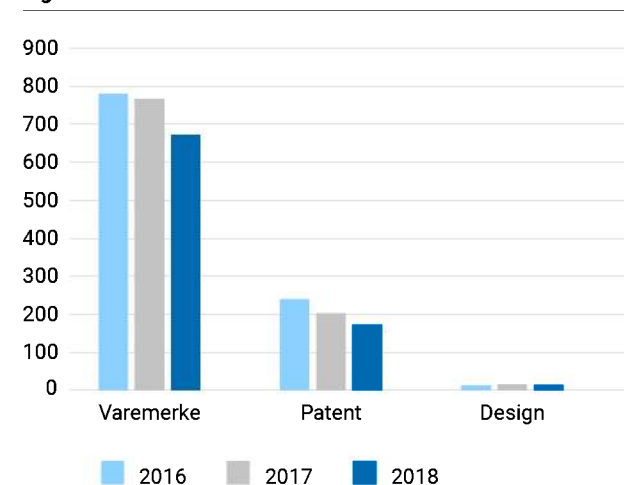
Figur 8: Kundetilfredshet med Patentstyrets saksbehandling

Figur 9: Kundetilfredshet med Patentstyrets forundersøkelser

Figur 10: Antall forundersøkelser

Antall og andel patentsøknader fra norske søkere som blir levert som førstesøknad til Patentstyret

Hvis man skal søke patent i flere land, er det vanlig å bruke PCT-systemet og levere en internasjonal patentsøknad som blir gransket av en PCT-myndighet, for eksempel NPI. Deretter kan søkere videreføre søknaden i de landene der man ønsker patentbeskyttelse. Det normale er å levere førstesøknaden i eget land, alternativt i et annet land eller til EPO, og deretter levere en PCT-søknad med prioritet fra førstesøknaden. Det er imidlertid også mulig å starte patentsøkeprosessen med å levere en PCT-søknad, slik at dette blir førstesøknaden.

Nærhet og god kommunikasjon med eget lands patentmyndighet er ofte grunnen til at søkere velger å søke der først. Andelen av førstesøknader fra norske søkere som leveres til Patentstyret kan være indikasjon på hvor fornøyde søkerne er med Patentstyret, og dette er derfor valgt som en støttende analyse i MRS. Det er imidlertid ikke et krav at førstesøknaden leveres i eget land, og det kan av strategiske årsaker være fornuftig for enkelte søkere å levere førstesøknaden i andre land eller til EPO.

Tabellen ved siden av viser at over halvparten av de internasjonale patentsøknadene (PCT) norske søkere leverer har prioritet fra en norsk søknad, dvs. søknaden var innlevert første gang til Patentstyret. Resten av de internasjonale søknadene fra norske søkere hadde hovedsakelig prioritet fra USA, Storbritannia og EPO.

Tallene er basert på det året søknaden ble publisert. De siste årene har andelen søknader med norsk prioritet variert lite. Sammenlignet med Sverige og Danmark ser vi at norske søkere i større grad bruker førstesøknad i hjemlandet enn danske og spesielt svenske søkere gjør. Dette kan ha noe med graden av internasjonalisering å gjøre, men kan også gjenspeile preferanser hos rådgiverne.

Tabell 11: Andel internasjonale patentsøknader fra norske søkere som har prioritet fra norsk søknad

	2014	2015	2016	2017	2018
Antall internasjonale søknader (PCT) fra norske søkere	735	681	677	730	782
Andel av disse som har prioritet fra norsk søknad	53 %	55 %	52 %	53 %	50 %

Kilde: worldwide.espacenet.com

Delmål 2: Bedre bruk av immaterielle verdier

Det er et mål for Patentstyret at norske bedrifter har tilstrekkelig kunnskap og bevissthet om hvordan de kan sikre lønnsomhet gjennom riktig bruk av immaterielle verdier og rettigheter. Gjennom forvaltning og formidling av kunnskap om immaterielle verdier og rettigheter er Patentstyret en del av det norske innovasjonssystemet. Vi har styringsindikatorer som måler hvordan vi bidrar til styringsdimensjonene *kompetanseoverføring til utvalgte målgrupper* og *IPR-modenhet* blant norske brukere. Dette arbeidet må avpasses etter de økonomiske rammene Patentstyret har og departementets føring om å prioritere delmål 1. Som omtalt i innledningen til del 3, bruker vi derfor bare en svært begrenset del av ressursene på dette delmålet.

Figur 11: Delmål 2 – Bedre bruk av immaterielle verdier

Styringsdimensjon	Styringsindikator	Støttende analyse
→ <u>Kompetanseoverføring</u>	<ul style="list-style-type: none">• Omfang av kurstilbud rettet mot ulike målgrupper• Overordnet beskrivelse og begrunnelse for annen type kompetanseoverføring	<ul style="list-style-type: none">• Samarbeid med virkemiddelapparatet
→ <u>Opplevd kompetanseoverføring</u>	<ul style="list-style-type: none">• Undersøkelse av effekt av kompetanseoverføring og kundetilfredshet knyttet til Patentstyrets informasjonsaktiviteter	
→ <u>IPR-modenhet</u>	<ul style="list-style-type: none">• Antall forundersøkelser fra norske søkere• Samlet antall patent-, varemerke- og designsknader til utlandet fra norske søkere	<ul style="list-style-type: none">• Kundebruk av registre og databaser

Kompetanseoverføring

Omfang av kurstilbud

Kurstilbudet vårt retter seg både mot personer med lite forkunnskaper om fagfeltet, og mot profesjonelle aktører. Formålet med kursene er å øke kunnskapen om immaterielle verdier og rettigheter i norsk næringsliv, og å bidra til kompetanseutvikling for de profesjonelle.

I 2018 gjennomførte vi totalt 25 arrangementer, inkludert seminaret Innovasjonskraft i samarbeid med Norsk industri og DOGA. Totalt deltok 1485 personer på arrangementene våre, av disse 655 via strømming. Totalt gikk antall deltakere ned noe fra i fjor, noe som skyldes at flere kurs ble avlyst eller flyttet til 2019. Antall deltakere på strømming økte noe. Strømming gjør at flere kan delta uavhengig av geografi, og vi har hatt deltakerne fra hele landet, [noe kartet på side 30 viser](#).

I samarbeid med EPO arrangerte Patentstyret i november en konferanse i Oslo om Green Tech og patentering. På denne konferansen møttes teknologer og IPR-eksperter, patentingeniører fra mange land, ledere, forskere, investorer, politiske beslutningstakere og andre som arbeider innen miljø og grønn teknologi. Konferansen var vellykket. I etterkant ble det gjennomført et todagers opplæringsseminar for saksbehandlere på patentområdet, med deltakere fra over 30 patentverk.

Vi måler alltid effekt av arrangementene våre. Det skjer gjennom deltakernes egen vurdering av opplevd nytteverdi av kurset og om de kan gjøre bruk av kunnskapen de har fått. I 2018 ble den gjennomsnittlige opplevde nytteverdien 3,6 – altså over målet på 3,5 (på en skala fra 1–4, der 4 er

høyest). 93 % mente det var nyttig. I tillegg svarte 97,5 % at de kan gjøre bruk av kunnskapen de fikk i sin daglige jobb, som er godt over målet på 85 %. For deltakere på strømming var tallene 3,45 for hovedinntrykk og 91 % svarte at nytteverdien var god. 97 % sier de kan gjøre bruk av kunnskapen i det daglige arbeidet.

Annen type kompetanseoverføring

Patentstyret har en handlingsplan for kompetanseoverføring mot prioriterte målgrupper. Disse er universitets- og høyskolesektoren (UoH), virkemiddelapparatet, næringslivsorganisasjoner, klynger og inkubatorer/næringshager. Arbeidet mot disse målgruppene skal understøtte målet om bedre bruk av immaterielle verdier. Under følger en beskrivelse av aktiviteter gjennomført i 2018.

Aktiviteter mot næringshager og inkubatorer (SIVA-nettverket)

I år har vi jobbet tettere med SIVA sentralt enn tidligere i forbindelse med opprettelsen av Norsk Katapult. Vi har også gjennomført en rekke aktiviteter for å øke kompetanse om IPR blant inkubatorer, næringshager og kunnskapsparke i SIVA-nettverket. Blant annet har vi deltatt på to arrangementer i regi av SIVA, der vi møtte ledere og ansatte fra miljøene. Dette er gode arenaer for å opprettholde nettverk og gjøre tjenestene våre bedre kjent.

I tillegg har vi gjennomført to spesialtilpassede foredrag som ble strømmet, med temaene «IPR i oppstartsbedrifter» og «Åndsverk/opphavsrett, varemerke og design». Vi har også holdt tre for nettverket i Agder-regionen, hos Hedmark kunnskapspark og for nettverket i Nordland og Troms.

Noen av kursene vi har arrangert i 2018

- Introduksjonskurs om patent, varemerke- og designbeskyttelse
- Hvordan finne et godt varemerke
- IP-styring i en bedrift
- Patentering av digital innovasjon
- Opphavsrett, åndsverk, varemerke og design
- Innovasjonskraft (World IP Day)
- Innarbeidelse av varemerke
- US Patent Law and Practice
- IPR-strategi
- Starte og drive bedrift
- Tekmar tail – hvordan skape verdier i havbruksnæringen
- Patent protection for software-related inventions in Europe

Næringshager

En næringshage er en operatør for Sivas næringshageprogram. Næringshagen er et bedriftsfellesskap som arbeider for utvikling av næringslivet i sin region. Næringshagemiljøet består av en rekke bedrifter som er samlokaliserte i næringshagen eller tilknyttet denne gjennom tett oppfølging og samarbeid. Næringshagen gir bedrifter i distriktene et innovativt, faglig og sosialt miljø. 40 næringshager deltar i det nasjonale næringshageprogrammet. Mer info: www.effekten.siva.no

Vi har arrangert ti «Starte og drive bedrift»-dager i samarbeid med Brønnøysundregistrene og Norid. Fire av disse arrangementene ble gjennomført i samarbeid med aktører i nettverket, hhv. Nordhordland næringshage, Nyskapingsparken i Bergen, Tindved kulturnæringshage og KUPA. I mai lanserte vi nyhetsbrevet «Peiling». Dette sendes ut til ca. 140 mottagere i nettverket, og er blitt godt mottatt. Her fokuserer vi på praktisk nyttige saker og formidling av relevante verktøy.

I Oslo har vi inngått avtale med en av inkubatorene, hvor vi har kontortid en dag i måneden samt at vi bidrar med foredrag og én til én-samtaler ved ett av deres faste arrangementer. Vi forbereder også tilsvarende avtaler for andre aktører i nettverket med oppstart i 2019.

Evaluering av samarbeidet med SIVA-nettverket

En undersøkelse blant næringshager, kunnskapspark og inkubatorer viser stor effekt av samarbeidet vi har hatt med disse aktørene. Andelen som anser IPR som relevant har gått opp fra 75 % til 85 %, og andelen som har diskutert handlefrihet, det vil si kartlegging av andres rettigheter på et område, fra 56 % til 74 %. 9 av 10 mener at samarbeidsaktivitetene har bidratt til økt bevissthet om IPR. Andelen som vil bruke ressurser på IPR, har også gått opp. Videre velger langt flere nå å kontakte Patentstyret framfor andre aktører for å få informasjon om IPR; tallet har økt fra 79 % til 92 %. Undersøkelsen viser også at vi har truffet med det faglige nivået; 77 % mener det er passe faglig nivå på de arrangementene som har vært for nettverket.

Aktiviteter mot klynger

I 2018 har vi videreført samarbeidet med Norwegian Centers of Expertise (NCE-klyngene) og Arena-klyngene. Vi

har deltatt på flere arrangementer som klyngene har hatt gjennom året for å fremme Patentstyrets tjenester og hva vil tilbyr klyngebedriftene. For eksempel deltok vi på NCE Maritime Clean Techs årskonferanse med «speed dates» og samtaler med klyngebedriftene. Vi har i tillegg hatt et arrangement sammen med Norwegian Fashion Hub (Arenaklynge) og Innovasjon Norge knyttet til eksport og internasjonal handel.

Samarbeid med næringslivsorganisasjoner

En annen viktig målgruppe for samarbeid og kompetanseoverføring er næringslivsorganisasjoner. De representerer en rekke næringer og bedrifter som jobber med forskning og utvikling, og som har et potensial for bedre bruk av IPR for å styrke konkurranseposisjoner og oppnå økt vekst. Vi har deltatt på en rekke arrangementer med flere av organisasjonene.

Samarbeid med virkemiddelapparatet

Patentstyret har samarbeidsavtaler med Innovasjon Norge, Norges forskningsråd, SIVA og Design og arkitektur Norge (DOGA). I tillegg har vi utstrakt samarbeid med Brønnøysundregistrene og Altinn. Sammen med samarbeidspartnerne gjennomfører vi ulike aktiviteter mot felles målgrupper for å bidra til økt innovasjonskraft gjennom kompetansebygging, informasjon og veiledning.

I 2018 gjennomførte vi arrangementet Innovasjonskraft med Norsk Industri og DOGA. Samtidig styrket vi samarbeidet med SIVA, der katapultsatsningen og arbeidet mot inkubatornettverket har gitt positive resultater. Andre samarbeidsaktiviteter i fjor var Starte og drive-dagene, internopplæring for Norges forskningsråd og Brønnøysundregistrene, og foredrag, veiledning og

Klynger

Klyngeprogrammet Norwegian Innovation Clusters (NIC) tilbyr faglig og finansiell støtte til utvikling av næringsklynger som er nasjonalt eller internasjonalt konkurransedyktige innen sitt fagområde. NIC er et samarbeid mellom Innovasjon Norge, Siva og Forskningsrådet. Finansieres av Nærings- og fiskeri-departementet og Kommunal- og moderniserings-departementet. Mer info: www.innovationclusters.no ↗

NIC består av norske klynger på tre nivåer:

1. Arena. Mer info www.arenaclusters.no ↗
2. Norwegian Centres of Expertise (NCE). Mer info: www.nceclusters.no ↗
3. Global Centres of Expertise (GCE) Mer info: www.gceclusters.no ↗

Inkubatorer

En inkubator er et innovasjonsselskap som skal bidra til utvikling og etablering av nye vekstbedrifter og skape vekst i etablert næringsliv. Inkubatoren tilbyr et faglig og sosialt miljø hvor gründere, bedrifter, akademia, FoU-miljøer, investorer og andre kobles sammen. 35 inkubatorer deltar i det nasjonale inkubator-programmet til SIVA. Mer info: www.effekten.siva.no ↗

nettverksbygging på ulike arrangementer i regi av ulike samarbeidsaktører. Sammen med Toll og Forbrukertilsynet gjennomførte vi også kampanjer med tema «Velg ekte» i løpet av fjoråret.

De ulike delene av virkemiddelapparatet har forskjellige oppgaver. Derfor er det tidvis utfordrende å samarbeide med de ulike virkemiddelaktørene om IPR, da de kan ha andre prioriteringer og mål. I den kommende virkemiddelgjennomgangen er det derfor viktig å se nærmere på hvordan samarbeidet mellom de ulike aktørene fungerer, og spesielt hvordan IPR vektlegges ved utdeling av støtte og/eller tilskudd. Videre vil det være interessant å se på om det er andre støtteordninger som bør etableres basert på behovet til små og mellomstore bedrifter innen IPR-området.

Samarbeid med IPR-bransjen

IPR-bransjen – patentfullmektiger og advokater – har også en viktig rolle i å styrke bevisstheten og kunnskapen om IPR i næringslivet, og de er viktige brukere av Patentstyrets tjenester. Som et ledd i å styrke relasjonen med denne bransjen har Patentstyret de siste årene invitert dem til å delta på relevante interne kurs og foredrag sammen med våre saksbehandlere. Tilbudet har vært godt mottatt og bidrar både til kunnskapsdeling og til bedre samarbeid mellom Patentstyret og IPR-bransjen.

Foredrag og arrangementer

I 2018 holdt Patentstyret 93 foredrag for over 2 700 deltagere. For UoH-sektoren holdt vi forelesninger om immaterielle rettigheter med spesifikke temaer som opphavsrett, åpen innovasjon, søk i databaser, arbeidstakeroppfinnelser og lisensiering. Deltakerne var blant annet masterstudenter

En del av stedene i Norge der Patentstyret har spredt kunnskap om IPR gjennom foredrag og fysiske og strømede kurs.

i industriell økonomi og ingeniørfag ved Norges miljø- og biovitenskapelige universitet (NMBU) og ingeniørstudenter ved Universitetet i Agder og OsloMet. Rundt 87 av deltakerne vi spurte var godt fornøyde og kunne ta i bruk det de lærte om IPR. Denne tilbakemeldingen bekrefter at Patentstyret er en ettertraktet leverandør av IPR-kunnskap til næringsliv, forsknings- og utdanningsinstitusjoner.

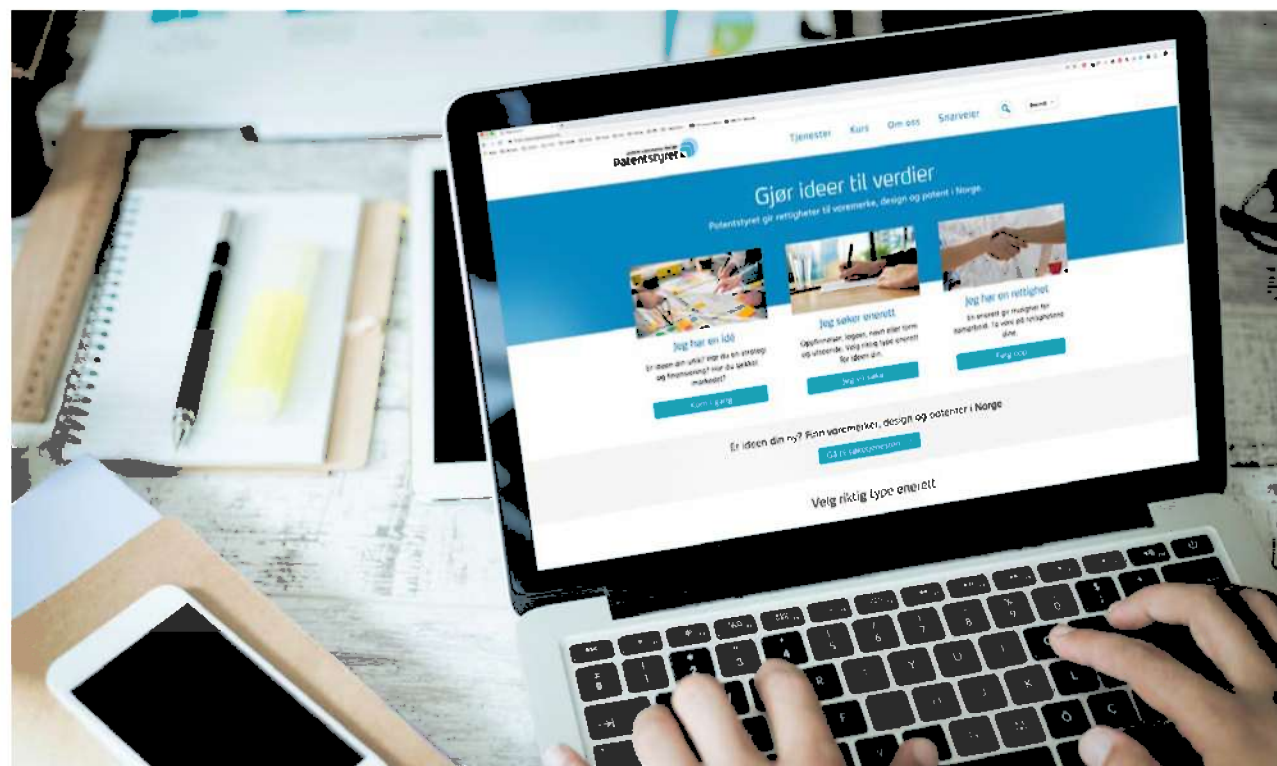
Vi bidrar også med kunnskapsoverføring på konferanser, seminarer og messer. I 2018 veiledet vi kunder på stand på 24 arrangementer. I tillegg deltok vi på 75 øvrige arrangementer for å informere og veilede om IPR, knytte nettverk med strategiske samarbeidspartnere og delta i jury i en innovasjonskonkurranse. Kundene våre er fornøyde med at vi er tilgjengelige, og kundeundersøkelsen viser at de har stort utbytte av kunnskapen vi formidler.

- Rundt 900 studenter ved norske universiteter og høyskoler, hovedsakelig innen entreprenørskap/ innovasjon og tekniske fag, har fått opplæring fra oss i 2018.
- Vi har presentert temaet IPR på arrangementer i regi av virkemiddelapparatet og utført en del øvrige opplæringstiltak, slik at disse viktige samarbeidspartnere våre kan viderefremme budskapet vårt om IPR til kundene de er i kontakt med.
- Flere medlemsbedrifter og kunder tilknyttet relevante næringslivsorganisasjoner har fått bedre kjennskap til IPR etter å ha fått opplæring fra oss.
- Vi laget en podcast om varemerkeskyttelse for læreboka «Bedriftsledelse» som gis ut av Legemiddelforlaget. På tre måneder har den hatt nesten 1 000 lyttere.

Nettsider

Patentstyret.no er vår viktigste kommunikasjonskanal og skal sørge for kompetanseoverføring til både nye besøkende uten forkunnskaper og de som har mer erfaring med fagområdet vårt. Innholdsmessig viser vi i større grad enn tidligere til at immaterielle rettigheter er en integrert del av innovasjonsprosessene som bør knyttes opp mot forretningsstrategien. Vi ønsker å øke kunnskapen om ulike typer immaterielle rettigheter, og på en mer forståelig måte vise hvordan søknadsprosessene er bygget opp. Målet er å bidra til flere gode rettigheter for norsk næringsliv.

Det var nesten 250 000 besøk på nettsidene i 2018, en liten økning fra året før. 80 % av de besøkende var nye. Kundeundersøkelsen viser at ca. 92 % av de som søkte om rettigheter besøkte nettsidene, og 87 % fant den informasjonen de har behov for. Disse tallene har vært stabile over år.

Patentstyret.no er vår viktigste kanal.

Sosiale medier

Patentstyret bruker [Facebook](#), [Twitter](#) og [LinkedIn](#) for å nå ut til ulike personer som har interesse for fagområdet vårt, eksempelvis gründere, fagfolk innen ulike innovasjonsmiljøer, IPR-eksperter og journalister. Dette er viktige kanaler som skal få flere inn på nettsidene (både [patentstyret.no](#) og [velgekte.no](#)), markedsføre kurs og arrangementer og for å oppnå økt effekt av andre aktiviteter vi gjør alene og sammen med samarbeidspartnere. Dessuten når vi ut til viktige meningsdannere gjennom disse kanalene. Vi hadde totalt ca. 13 700 følgere i disse kanalene ved utgangen av året. Mange av nyhetssakene våre er blitt likt, delt og kommentert, og har dermed nådd ut til enda flere.

Etter lang tid sammen med Oslo-Øst gikk O. Mathisen med på å klare denne utvalgte over fra Oslo som har høyt jalla. Foto: O. Mathisen

Coca-Cola vant første runde. Alt salg av Oslo-brusen JallaXXXXXX må midlertidig stanses

Pressefoto

Tradisjonelle medier

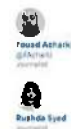
Redaksjonell omtale i media er det mest virkningsfulle verktøyet for alle som driver med budskapsformidling. Derfor bruker vi ressurser på å svare raskt på henvendelser og initiere saker overfor pressen. I 2018 ble Patentstyret omtalt i 394 nyhetssaker, noe som er en nedgang på 17 % fra 2017. 28 % av disse var i riksdekkende medier. I 27 % av oppslagene ble Patentstyrets talspersoner sitert. Når vi figurerer i nyheter som blir plukket opp av ledende medier eller nyhetsbyråer, kan vi få store gjennomslag i mediebildet. Et eksempel er varemerkekonflikten i bandet Highasakite. Vi samarbeidet med VG for å imøtekomme stor interesse rundt Patentstyrets avgjørelser, og samtidig komme med forklarende uttalelser om varemerke-temaet. Nyhetene ble referert i 60 andre medier, og ble den mest

omtalte saken vår. Nesten like mange omtaler fikk temaet piratkopierte produkter. To kampanjer knyttet til nettstedet vårt [velgekte.no](#) ga 58 mediasaker, med visning av en av kampanjens videoer i nyhetssending på TV2 som PR-messig høydepunkt.

Rangeringen av mediekanalene som oftest omtalte oss, viser at vi nådde ut til både brede og relevante målgrupper gjennom redaksjonelle oppslag: VG, Dagens Næringsliv, Dagbladet og ABC Nyheter var blant de kildene med hyppigst omtale av oss. Flere av presseutspillene våre ble også presentert som hovednyhet, både i riksdekkende radio- og TV-sendinger.

Denne falske ballen kan gi deg trøbbel på ferie

En av tre nordmenn kjøper falske varer, spesielt når de er på ferie. Flere av produktene kan være helseskadelige.

Fouad Aghaoui

@fouad_agh

Journalist

Rushda Syed

Journalist

Publisert 25. juni 2018 kl. 19:03

Oppdatert 26. juni 2018 kl. 13:28

KAPPELLE HENY

Schibsted tapte varemerkekamp mot Snapchat

Schibsted fikk Patentstyrets medhold i bruken av varemerket Snapsale, men tapte i Klagenemnda mot Snapchat.

Ingrid Helene Håvik: – Dette er mitt, jeg startet det

Velgekte.no og Myndighetsnettverk mot inngrep i immaterialrettigheter

I 2015 etablerte norske myndigheter et Myndighetsnettverk mot inngrep i immaterialrettigheter og opprettet nettsiden velgekte.no. Patentstyret har sekretariatsfunksjonen for nettverket og drifter nettstedet velgekte.no. Nettverket består av ti ulike myndigheter. Patentstyret arrangerer faste nettverksmøter, og i 2018 har vi sammen fortsatt arbeidet med bevisstgjøring rundt piratkopiering og varemerkeforfalskning. Vi gjennomførte blant annet følgende tiltak:

Undersøkelse blant forbrukere

I mai 2018 bestilte Patentstyret og Tolletaten en spørreundersøkelse om nordmenns holdninger og erfaringer med piratkopierte varer. Undersøkelsen ble gjennomført blant 1 000 respondenter.

Hensikten med undersøkelsen var å kartlegge nordmenns forhold til piratkopier. Vi ønsket blant annet svar på hvilke erfaringer folk har med slike produkter, hvor de kommer i kontakt med dem og hva slags kunnskapsnivå de har om regelverket knyttet til kjøp og salg av piratkopier. En slik kartlegging gir oss et mer sammensatt og nyansert bilde av handel med piratkopier her til lands, som vi kan dra nytte av i myndighetens arbeid med bekjempelse av problemet.

Resultatene viser blant annet at nordmenn har høy aksept for piratkopier. Klær, sko og vesker er fremdeles de største enkeltkategoriene folk kjøper. Samtidig viser tallene at piratkopier som potensielt kan utgjøre en helse- og sikkerhetsmessig risiko for forbrukerne utgjør hele 60 % av varene folk oppgir å ha kjøpt.

Mediedekning

Resultatene av undersøkelsen dannet utgangspunkt for pressemeldinger som vi sendte ut før sommerferien og jul, og vi jobbet aktivt opp mot mediene for få mest mulig oppmerksomhet om temaet. Vi fikk fine innslag hos de største medieaktørene som TV2, P4 og Østlandssendingen begge gangene. Totalt fikk vi ca. 58 oppslag. Forventningen er at en del av dem som ble eksponert for budskapet endrer adferd og unngår piratkopier i fremtiden.

Julekampanje

I samarbeid med Toll og Forbrukertilsynet hadde vi en annonsekampanje på Facebook rettet mot netthandlere. Budskapet var at man bør unngå piratkopier, blant annet fordi de kan være skadelige og ofte er finansiert av organiserte kriminelle. Totalt nådde vi ut til ca. 100 000 personer med denne kampanjen. Ca. 15 200 antas å huske budskapet i etterkant.

Illustrasjoner av Facebook-annonsene

Velgekte.no

Patentstyret holder nettstedet velgekte.no jevnlig oppdatert med nyheter og annen relevant informasjon. I 2018 hadde nettstedet 923 besøk. Besøkstallene øker betraktelig når vi gjør kampanjetiltak og får medieomtale. Dette viser hvor viktig det er å fortsette arbeidet med å skape oppmerksomhet rundt problemstillinger knyttet til piratkopiering og varemerkeforfalskning.

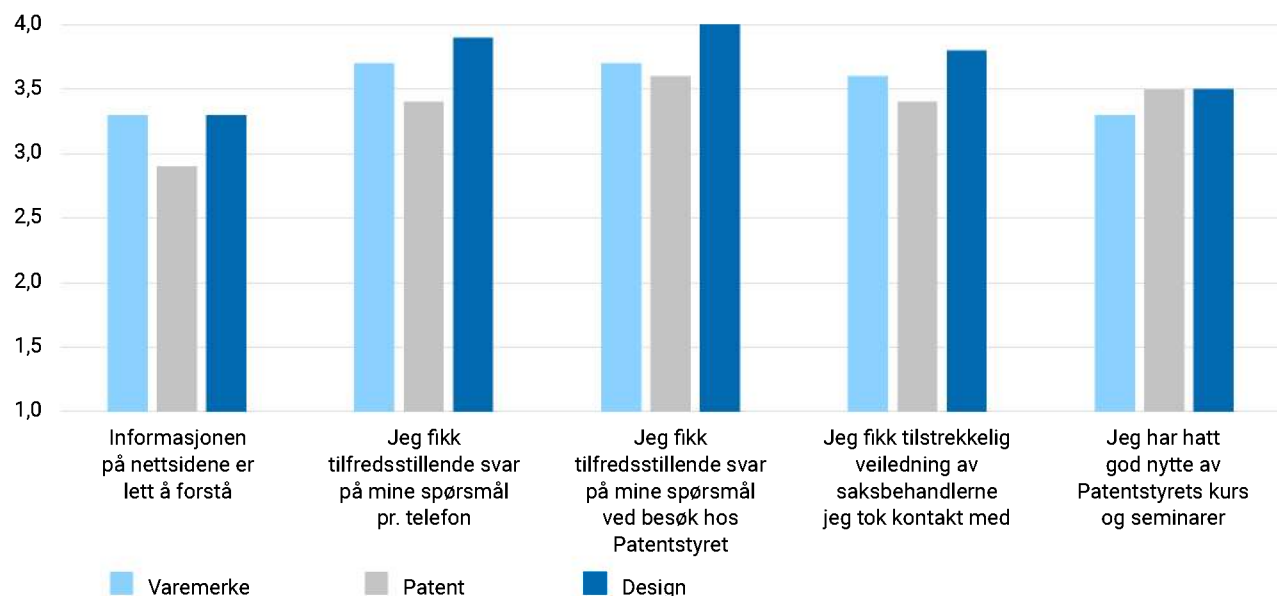
Kundesenter

Patentstyrets kundesenter besvarte i 2018 nærmere 12 000 telefonhenvendelser, en økning på 25 % fra året før. Det er også en økning i antall eposter (1200 mot 1100 i 2017). Antall fysiske kundebesøk har hatt en reduksjon på 20 % (164 i 2017 til 130 i 2018) og det kan tyde på at kunder foretrekker å kontakte oss ved andre kanaler (telefon, e-post, nettsider). Kundesenteret er bygget opp med solid faglig kompetanse og har som mål at 85 % av kundefølgende skal besvares i første kontakt. Det kan være noe av forklaringen på hvorfor stadig flere kontakter oss per telefon og e-post.

60% av alle henvendelsene til kundesenteret dreier seg om varemerke, 20 % er knyttet til patent og 20% er henvendelser om design eller andre spørsmål. Kundene får blant annet svar på spørsmål om søknadsprosesser, regelverk, internasjonale søknadsordninger og om hvilke andre aktører de kan få veiledning av i innovasjonsprosessen. Kundetilfredshetsundersøkelsen viser at kundene er veldig godt fornøyd med veiledningen de får når de kontakter kundesenteret. På en skala fra 1-4, der 4 er best, får kundesenteret en totalskår på 3,74%.

Vi jobber kontinuerlig med å forbedre veiledningen til kundene som ringer. I 2018 har vi deltatt på opplæring i ulike teknikker for å forbedre telefonsamtalene med kunden og for å sikre at vi bruker klarspråk i den skriftlige kommunikasjonen. Dette arbeidet forsetter ut i 2019. Et eksternt selskap har også gjennomført en «Mystery Shopper»-undersøkelse der de har utgitt seg som kunder for å avdekke sannhetens øyeblikk når kundene møter Patentstyret. Resultatet er over all forventning, og kundesenteret fikk en totalscore på 85,5%.

Figur 12: Opplevd kompetanseoverføring 2018

Opplevd kompetanseoverføring

Undersøkelsen måler hvorvidt Patentstyret når frem til sine kunder med informasjon om bruk av immaterielle rettigheter. Undersøkelsen viser at kundekontakt gjennom kundesenter og saksbehandler er viktig, i tillegg til kursvirksomheten.

IPR-modenhet

IPR-modenhet sier noe om i hvilken grad bedriftene bruker immaterialrettssystemet, i hvilken grad de tar hensyn til immaterielle rettigheter i virksomheten sin, og om de er bevisste på om dette er relevant eller ikke for bedriften. Relevansen varierer; for mange bedrifter kan eksempelvis bare retten til foretaksnavn og varemerke være aktuelt, mens eierskap til immaterielle rettigheter for andre kan være selve forretningsideen. Mange benytter immaterielle rettigheter primært for å verne om sine immaterielle verdier, mens andre bedrifter bruker IPR mer aktiv i forretningsvirksomheten, gjerne langsiktig og strategisk.

For Patentstyret er det viktig at de bedriftene hvor immaterielle verdier og rettigheter er relevant, faktisk er bevisste og benytter systemet til å registrere egne rettigheter, overvåke konkurrenter og mulighetsrom, eller skaffe seg rett kompetanse på området. I MRS er tre indikatorer knyttet til IPR-modenhet – bruk av forundersøkelser og søke- og varslingstjenesten, samt antall norske søknader til utlandet.

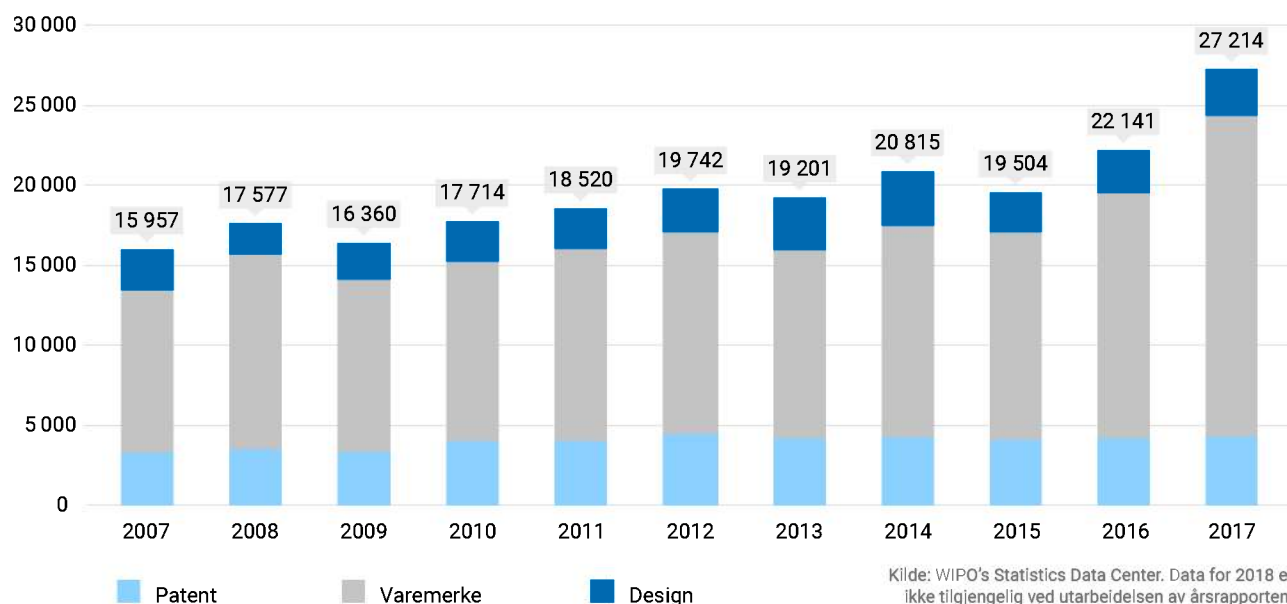
Antall forundersøkelser fra norske søkere

Det totale antall forundersøkelser i 2018 er lavere enn de forgående årene med en nedgang på alle tre områder. Mange små og mellomstore bedrifter kjøper én til to forundersøkelser. De profesjonelle er fortsatt den største kundegruppen, men det er også i denne kundegruppen det har vært størst nedgang i antall bestillinger. Vi vil i 2019 gjennomføre en analyse for å finne årsaker til nedgangen og for å tilrettelegge tilbudet best mulig. For første gang siden 2015 ble det utført u-landsoppdrag for WIPO på patentområdet. I tillegg har vi i forbindelse med kommunesammenslåingene utviklet en egen forundersøkelse for å klarere kommunevåpenet mot tidligere registrerte varemerker og design.

Samlet antall patent-, varemerke- og designsøknader fra norske søkere til utlandet

Den samlede norske immaterialrettsaktiviteten gir en indikasjon på IPR-modenhet. I tillegg til antall patent-, varemerke- og designsøknader fra norske søkere i Norge, er det derfor også relevant å se på antall søknader norske søkere leverer i andre land. I 2017 var antall søknader fra norske søkere til utlandet (27 214) 4,2 ganger høyere enn antallet levert av norske søkere til Norge (6 418) og det høyeste antallet vi har sett. Data for 2018 er ikke

Figur 13: Antall søknader om industrielle rettigheter fra norske søkere til land utenom Norge

tilgjengelig ved utarbeidelsen av årsrapporten. Figur 13 viser utviklingen over tid, av samlet antall søknader om industrielle rettigheter til utlandet levert av norske søkere. At antallet har økt over tid tyder på økende IPR-modenhet. Merk at antall søknader om EU-varemerke og EU-design er multiplisert med antallet land omfattet av ordningen, mens europeiske patentsøknader kun er talt én gang.

Kundebruk av registre og databaser

Alle allment tilgjengelige søknader og rettigheter er tilgjengelige gjennom Patentstyrets søketjeneste på nett. Vi ser at norske og utenlandske bedrifter har behov for denne typen informasjon for å orientere seg i rettigheter og søknader som kan ha innvirkning på arbeidet deres.

Antall besøk i Søk økte med 7 % det siste året, og var 296 712 i 2018. På tjenesten varsling hadde vi 45 % flere nye brukere i 2018 enn i året før.

Kundeundersøkelsen viser at kundene, spesielt på varemerkeområdet, mener at tjenestene er enkle å bruke og at de finner den informasjonen de er ute etter. 90 % opplever at søke- og varslingstjenesten er enkel å bruke, og at de finner den informasjonene de er ute etter.

Rapportering på andre føringer og oppdrag i tildelingsbrevet for 2018

EPO

Patentstyret representerer Norge i forvaltningsrådet for Den europeiske patentorganisasjonen og i underliggende komiteer. I 2018 deltok Patentstyret på møter i forvaltningsrådet, møter i budsjett- og finanskomiteen, patentlovkomiteen og i teknisk/operasjonell komite. I forkant av møtene avklares norske posisjoner med NFD, Utenriksdepartementet og Justis- og beredskapsdepartementet. Patentstyret rapporterer til departementene fra møtene i forvaltningsrådet og andre komiteer der det er saker av betydning.

European Patent Network

Samarbeidet mellom EPO og medlemslandene i de faste komiteene er supplert av et utstrakt samarbeid i det europeiske patentnettverket (European Patent Network, EPN). Hvert medlemsland har en bilateral samarbeidsplan med EPO, som gjennom aktiviteter er ordnet i standardiserte prosjekter. Vårt samarbeid har dreid seg om IPR-opplæring av patentfullmektigbransjen og egne saksbehandlere, IKT-verktøy og arbeid for å styrke bruken av det europeiske patentsystemet.

EUIPO

Økt forutsigbarhet er viktig for næringslivet i Norge. For å oppnå dette, må likt regelverk praktiseres på samme måte i de ulike landene. På design- og varemerkeområdet deltar derfor Patentstyret aktivt i møter i EUIPO, og i EUIPOs tilpasningsprogram. Gjennom programmet samarbeider landene for å gjøre saksbehandlingspraksis i EUIPO og i de europeiske varemerke- og designmyndighetene mer enhetlig.

WIPO

Patentstyret representerte i 2018 Norge på WIPOs generalforsamlinger og i underliggende komiteer på området for industrielt rettsvern. Patentstyret deltar også regelmessig i flere faste komiteer: systemer for klassifisering av oppfinnelser for gjenfinning i senere gransking av nye oppfinnelser, klassifisering av varer og tjenester for søknader om varemerkebeskyttelse, patentlovkomiteen, varemerke- og designkomiteen og komiteene for de internasjonale søknadsordningene for patent, varemerke og design.

Etter anmodning fra NFD, har Patentstyret deltatt i forberedelser og i delegasjonen ved en rekke frihandelsforhandlingsrunder i EFTA-regi om særskilte vedlegg om beskyttelse av immaterialrett (med Ecuador, Indonesia, Mercosur og Vietnam). Vi har på samme måte deltatt i forberedelsene og i forhandlingene om handelsavtale mellom Norge og Kina.

Patentstyret har i 2018 inngått en avtale av tre års varighet med Utenriksdepartementet om bistandsopplæring på området industrielt rettsvern. I 2018 har det blitt gjennomført ett kurs i blant annet saksbehandling av varemerkesøknader for deltakere fra utviklingsland

EFTA

Patentstyret har også deltatt i EFTA/EØS-arbeidet på området for det industrielle rettsvern. Vi har deltatt på møter i spesialutvalget for immaterialrett og i arbeidsgruppen for immaterialrett i Brussel som møter EU-kommisjonen. I enkelte tilfeller har Patentstyret også deltatt i EU-kommisjonens arbeidsgruppe for IPR-policy (GIPP).

World Intellectual Property Organization (WIPO)

WIPO er en av spesialorganisasjonene til FN og har som hovedoppgave å fremme utviklingen av immaterielle retter globalt. WIPO har 191 medlemsland og har hovedsete i Genève.

Nordisk Patentinstitutt, NPI

Norge er partner i Nordisk Patentinstitutt sammen med Danmark og Island. NPI har to hovedaktiviteter:

1. Behandle PCT-søknader som en av WIPOs PCT-myndigheter
2. Gjennomføre NPI-oppdrag, eksempelvis nyhetsundersøkelser for utenlandske kunder.

NPI behandler PCT-søknader fra norske, danske og islandske søkere. I tillegg kan svenske søkere bruke NPI. NPI skal levere tjenester av god kvalitet og samtidig være en «lokal» PCT-myndighet tilpasset behovene til våre nasjonale søkere.

NPI gjennomfører også oppdrag for utenlandsk næringsliv i Europa og USA, tilsvarende de forundersøkelsene som Patentstyret utfører for norske virksomheter.

NPI er organisert som en virtuell organisasjon med egen stab som har ansvaret for administrasjon, salg og kontakt med WIPO. Saksbehandlere i Patent- og Varemærkestyrelsen (PVS) i Danmark og Patentstyret i Norge utfører oppdrag, gransking og IPR-faglig harmonisering og kvalitetssikring på vegne av NPI.

Behandlingen av PCT-søknader og NPI-oppdrag er faglig svært likt behandling av nasjonale patentsøknader. Det er derfor betydelig synergieffekt mellom disse aktivitetene og andre oppgaver som utføres som nasjonal myndighet. Arbeidet for utenlandsk næringsliv gir i tillegg Patentstyret viktig kompetanse, både i søkestrategi, kundeoppfølging og hvordan internasjonalt næringsliv bruker patenter og patentinformasjon i sin forretningsstrategi. Denne erfaringen kommer i sin tur norsk næringsliv til gode. Tabellen viser utvikling av antall innkomne PCT-søknader og NPI-oppdrag til Patentstyret.

Tabell 12: Oppgaver gjennom Nordisk Patentinstitutt

	2014	2015	2016	2017	2018
Antall PCT-søknader	149	148	160	191	187
Antall NPI-oppdrag	178	105	124	152	101

Tabell 13: Nordisk Patentinstitutt – resultat

Tall i kroner

	2018
PCT-søknader	
Inntekter	1 719 540
Saksbehandlerkostnader	3 522 776
Databasekostnader	215 224
Administrative kostnader	170 107
Resultater PCT-søknader	-2 188 567
NPI-oppdrag	
Inntekter	2 244 833
Saksbehandlerkostnader	1 365 834
Databasekostnader	336 660
Administrative kostnader	170 107
Overhead	279 130
Resultat NPI-oppdrag	93 103

Inntektene i denne tabellen rapporteres etter regnskapsprinsippet og avviker derfor fra NPI-inntekter presentert under bevilgningsrapporteringen i del 6, som rapporteres etter kontantprinsippet.

NPI som granskingsmyndighet for PCT

19 nasjonale patentverk er godkjent som granskingsmyndighet for internasjonale patentsøknader (PCT), eksempelvis patentverkene i USA, Australia, Brasil, Kina, Japan, Sverige og Finland. I tillegg finnes tre regionale – EPO, NPI og Visegråd Patent Institute.

PCT-søknader

I 2018 mottok Patentstyret omtrent like mange PCT-søknader som i 2017. Vi har sett en vekst på ca. 40 % over 5 år. 187 søknader viser at ca. 20 % av norske søkere valgte å bruke NPI som internasjonal granskningsmyndighet, omtrent på samme nivå som i fjor. De øvrige søkerne brukte i første rekke EPO som internasjonal granskningsmyndighet, mens litt mindre enn 10 % valgte det svenske Patent- og registreringsverket (PRV).

Behandling av PCT-søknader for NPI er en del av Patentstyrets virksomhet som patentmyndighet. I motsetning til nasjonale patentsøknader er behandling av PCT-søknader underfinansiert, da søknadsgebyrene som fastsettes av WIPO ikke dekker de faktiske kostnadene for søknadsbehandlingen. Det økonomiske resultatet for PCT viser derfor et underskudd på ca. 2,2 millioner kroner.

NPI-opdrag

I 2018 mottok Patentstyret 101 NPI-opdrag. Omfanget ble lavere enn budsjettert, og derved også inntektene og utgiftene. Dette skyldes i hovedsak at Patentstyret i 2018 ikke har hatt kapasitet til å påta seg flere oppdrag. NPI-opdrag viste et resultat for 2018 i tilnærmet balanse etter flere år med et negativt resultat. Forbedringen skyldes økt effektivisering av både salg og administrativt arbeid.

NPI 10 år

NPI ble etablert og sertifisert som PCT-myndighet i 2008 og re-sertifisert i 2018. NPI deltar i internasjonale fora der alle PCT-myndigheter samles, og har også vært modell for andre PCT-myndigheter (Visegrád). NPI har etablert seg som en veletablert internasjonal aktør som leverer tjenester av høy kvalitet.

Digitale tjenester

En av føringene i tildelingsbrevet er å videreføre arbeidet med å implementere nye digitale løsninger for mer effektiv og kundevennlig kommunikasjon. IPR-prosjektet (2016–18) som vi fikk støtte til gjennom DIFIs medfinansieringsordning, ga mulighet til ekstra innsats til utvikling av de kunderettede elektroniske tjenestene. Dette prosjektet ble avsluttet i oktober med gode resultater.

I prosjektet har vi lagt ned mye innsats i å utvikle løsninger som gir god veiledning, spesielt for gründere og små og mellomstore virksomheter for å bidra til «flere gode rettigheter». En ny, digital søknadsveiviser for alle som søker om enerett til navn og logoer ble lansert medio februar, og tilsvarende for patent og design senere på året. Søknadsveiviserne gjør det mulig å skrive søknad, sende, betale og få kvittering i én operasjon. Verktøyet guider deg gjennom søknaden trinn for trinn, med nyttige tips underveis. [Et felles startsted for veiviserne finnes her.](#) ➔

Over 25 % av alle nasjonale varemerkesøknader kom via veiviseren i 2018. Det er for tidlig å angi tall, men andelen av disse som blir registrert, tyder på at vi er godt på vei til å nå målet om flere gode rettigheter.

Saksbehandlingstiden for varemerkesøknader er ca. 3 uker når kundene benytter veiviseren og velger godkjente produkter, mot 4–6 måneder ved vanlig Altinn-skjema. Ved årsskiftet har vi mottatt over 30 patentsøknader og 29 designøknader via veiviseren.

IPR-prosjektet omfattet også etablering av «Min konto». Denne ble gjort tilgjengelig før årsskiftet i en tidligfaseversjon for utvalgte profesjonelle kunder. Disse kundene

er invitert til utprøving og til å bidra med å utforme veien videre. Kunder får her tilgang til sin egen portefølje, hvor de for eksempel finner frister i sakene og saker som ennå er hemmelige. Kunder kan via selvbetjening i noen scenarioer be om forlenget frist, og endringer skjer i løpet av sekunder uten involvering av mennesker i Patentstyret.

Patentstyret med i Federated European Patent Register

Federated Register er en ny funksjon i databasen til Det Europeiske patentverket (EPO). Den gir informasjon om juridisk status knyttet til europeiske patenter i nasjonal fase. Ved ett klikk får kunder i Norge og utlandet en oversikt over registrene i alle de utpekte landene til et europeisk patent. Europeisk patenter gjort gjeldende i Norge er fra tidlig 2018 med i denne oversikten, og informasjon hentes via våre API'er. [Se et eksempel i EPOs patentregister.](#) ➔

Drift og mindre utvikling

I 2018 har vi gjennomført syv lanseringer med en rekke forbedringer i tjenester som Søk, eBetaling, Varsling, Produktvelger, Veivisere, m. fl.

Vi anvender flere felles offentlige komponenter i våre digitale tjenester, spesielt nevnes ID-porten, Altinns skjemamotor og rolleregister, oppslag i API'ene til Foretakstregisteret og Folkeregisteret (via Evry).

Samfunnsikkerhet og beredskap

Det har ikke vært alvorlige sikkerhetstruende hendelser i 2018. Se nærmere omtale i [del 4](#).

Andre områder Patentstyret har ansvar for

Klage foretaksnavn

Hvis noen mener at et foretaksnavn registrert i Foretaksregisteret i Brønnøysund kan forveksles med sitt foretaksnavn eller varemerke, kan de sende inn et krav om administrativ overprøving til Patentstyret. Patentstyret behandler altså krav om administrativ overprøving av foretaksnavn som er registrert i Foretaksregisteret i Brønnøysund. Patentstyret mottok 33 slike krav i 2018, likt som i 2017. Om lag en tredjedel av klagene ble tatt til følge.

Ansvarsmerker

Et ansvarsmerke er et stempelmerke for gull-, sølv- og platinavarer. Patentstyret administrerer registeret over ansvarsmerker i Norge. En gull-, sølv- eller platinavare som blir stemplet med finhetsmerke, skal samtidig stemples med et ansvarsmerke. Et ansvarsmerke forteller hvem som har ført varen ut i markedet (hvem som er produsent eller importør). Det gjør det mulig å identifisere hvem som har laget varen, for eksempel hvilken gullsmed. Ansvarsmerker må fornyes hvert tiende år etter registrering. I 2018 ble det registrert 54 nye og gjort 22 fornyelser av ansvarsmerker, noe som er et vanlig nivå.

4

Styring og kontroll

Overordnet vurdering av styring og kontroll

Patentstyret benytter mål- og resultatstyring som sitt grunnleggende styringsprinsipp. Vi mener at samlet måloppnåelse er god, jf. del 1 og 3. Patentstyret har god styring og kontroll tilpasset virksomhetens egenart, risiko og vesentligheter, noe som bekreftes av DNV GL i den årlige eksterne revisjonen. Revisjonen hadde i 2018 spesielt fokus på hvorvidt Patentstyret har effektive prosesser for strategiutvikling og virksomhetsstyring. Patentstyret ble vurdert til å ha høy grad av styring innenfor dette området.

Til tross for at Patentstyret har stor grad av modenhet innen temaet, fikk vi flere innspill til forbedring innenfor dette området. Flere av innspillene er allerede implementert, mens noe av arbeidet er pågående. Vi har på bakgrunn av eksterne og interne kontrollhandlinger utarbeidet forbedringstiltak, og følger opp dette som en integrert del av virksomhetsstyringen vår. Vi bruker kundeundersøkelser og brukerdialog jevnlig for å forbedre og tilpasse tjenestene våre til de ulike kundegruppenes behov.

God internkontroll står sentralt i oppfølgingen vår for å sikre at vi når målene våre, har en effektiv drift, pålitelig økonomiforvaltning og overholder lover og regler. Kontrollen av Patentstyrets behandling av patent-, varemerke- og designøknader, kursvirksomhet og forundersøkelser ivaretas gjennom et kvalitetsstyrings-system, og vi er sertifisert i henhold til ISO 9001:2015. Vi har etablert internkontroll innen anskaffelser og

økonomi, samfunnssikkerhet og beredskap, personvern, IKT-sikkerhet, oppfinnelser av betydning for rikets forsvar og HMS-området. Vi avdekket ingen vesentlige svakheter, feil eller mangler i kritiske prosesser og aktiviteter i 2018.

Patentstyret gjør hvert år en overordnet risikovurdering av området måloppnåelse, en risikovurdering som også oppdateres gjennom året. Den seneste risikovurderingen avdekket ingen kritiske risiki. Ledergruppen følger i tillegg opp et utvalg styringsindikatorer annenhver måned, slik at vi kan iverksette korrigerende tiltak ved behov.

En utfordring fremover er økende saksbehandlingstid på varemerkeområdet. Høy inngang av varemerkesøknader over flere år har ført til at antallet saker under behandling har økt med ca. 4 500 og at saksbehandlingstiden i gjennomsnitt har økt fra ca. 4 måneder til ca. 7 måneder. For å avhjelpe situasjonen tilsatte Patentstyret derfor flere midlertidige saksbehandlere i 2018. Vi vil fremover fortsatt prioritere å behandle varemerkesøknader levert gjennom den digitale søknadsveiviseren innen 3 uker og å behandle varemerkesøknader uten prioritet fra tidligere søknader som leveres direkte til Patentstyret. Med de økonomiske rammene i 2019 er det derfor en risiko for at saksbehandlingstiden for internasjonale søknader til Norge via Madridprotokollen vil øke ytterligere. Dette er imidlertid søknader som allerede har prioritet fra tidligere innleverte internasjonale søknader.

Sikkerhet og beredskap

Patentstyret er vurdert som en av de minst sårbare av NHDs underliggende etater, både med hensyn til mulighet for svikt og konsekvensen av en eventuell svikt. Vi vurderes heller ikke som spesielt utsatt for terrorisme, ifølge Sårbarhetsanalysen NHD fikk utført i 2011. Vi følger imidlertid nøye med på utviklingen i det nasjonale risikobildet.

Vi vurderer beredskapen som god innen våre ansvarsområder. Vi har ikke gjennomført beredskapsøvelser i 2018. Vi har ikke registrert uønskede hendelser i 2018 bortsett fra tjenestenektangrepet omtalt i neste avsnitt.

Patentstyret innførte i 2018 bakgrunnssjekk av eksterne kandidater før ansettelse for å ivareta sikkerheten, og vi har allerede sett nytten av dette.

IKT-sikkerhet

Hoveddelen av informasjonen Patentstyret håndterer i søknadsbehandlingen er offentlig og elektronisk søkbar gjennom søketjenesten vår. Det finnes imidlertid noen unntak; hovedsakelig innhold i førstesøknader om patent i inntil 18 måneder etter at søknaden er innlevert til Patentstyret. Det samme gjelder forundersøkelser vi utfører for norske kunder og NPI-opdrag for utenlandske kunder. Etter vår vurdering er den største risikoen for Patentstyret at slik konfidensiell informasjon kommer på avveie, eller at informasjonen i registrene våre går tapt. Vi har sikkerhetstiltak som tar hensyn til dette.

Patentstyrets søketjeneste ble i 2018 utsatt for et tjenestenektangrep som pågikk i flere dager. Vi sperret for den destruktive trafikken for å gjøre tjenesten tilgjengelig igjen. I ettertid har vi gjort tekniske endringer som gjør oss mindre utsatt for denne typen angrep i fremtiden.

Patentstyrets sikkerhetsstyring skal være i samsvar med ISO 27001:2013. Vi mener sikkerhetstilstanden generelt er god og i samsvar med nasjonal strategi og handlingsplan for informasjonssikkerhet. I 2017 tok vi i bruk et nytt verktøy som styringssystem for informasjonssikkerhet – Secure ISMS. I 2018 har vi utarbeidet en ny håndbok i informasjonssikkerhet med oppdatert informasjonssikkerhetspolitikk, styringssystem for informasjonssikkerhet og retningslinjer for informasjonssikkerhet som er godt forankret i ledelsen. Alle medarbeidere har fått opplæring i retningslinjene, og vi har gjennomført et nettlæringskurs i IKT-sikkerhet. Det er utarbeidet nye reiseråd for de som skal på tjenestereiser og privatreiser med Patentstyret sitt utstyr.

Nye personvernregler (GDPR)

Patentstyret har i 2018 utarbeidet en personvernpolitikk, et nytt styringssystem og retningslinjer for gjennomføring og kontroll på personvernområdet. Arbeidet knyttet til personvern og eventuelle meldinger om databrudd skal følges opp og dokumenteres i vårt dokumentsystem for kvalitetsstyring. Vi har utpekt et personvernombud.

Sikkerhetsloven

Patentstyret faller inn under sikkerhetsloven gjennom vår håndtering av søknader om patent på oppfinnelser av betydning for rikets forsvar. Det dreier seg om svært få søknader som behandles av et fåtall sikkerhetsklarende medarbeidere. Det er ikke rapportert om uønskede hendelser i 2018.

Arbeidslivskriminalitet

Som innkjøper ønsker Patentstyret å ivareta vårt ansvar for å motvirke arbeidslivskriminalitet. Vi har definert ansvaret gjennom skriftlige rutiner som de ansvarlige ansatte kjenner til. Ved kjøp av tjenester gjør vi en risikovurdering av hvorvidt vi bør være spesielt oppmerksomme på farer for arbeidslivskriminalitet. For tiden er det primært renholdstjenester og kantinetjenester som blir vurdert å ha høy risiko. Det ligger en bransjevurdering til grunn for definisjonen av risiko, ikke en vurdering av våre spesifikke leverandører. Vi har rutiner og følger opp disse avtalene i planleggings- og konkurransefasen og i oppfølgingsfasen. I oppfølgingsfasen, dvs. i kontraktperioden, gjennomfører vi som oppdragsgiver forskriftsmessig kontroll av relevant dokumentasjon fra leverandørene. Det er spesielt lønn, arbeidsavtale og arbeidstid som blir kontrollert.

Vi dokumenterer kontrollene etter egne rutiner. Vi har ikke avdekket noen forhold relatert til arbeidslivskriminalitet i 2018.

På vegne av Direktoratet for forvaltning og IKT (DIFI) gjennomførte Rambøll management Consulting i 2018 en undersøkelse om modenhet i anskaffelser rettet mot innkjøpsansvarlige i kommuner, fylkeskommuner, statlige virksomheter samt kommunale og statlige selskaper. Resultatet ga en score på seks områder DIFI anser som sentrale i arbeidet med innkjøp i offentlig sektor. Resultatet viser at anskaffelsesmodenhet i Patentstyret scorer høyere enn gjennomsnittet av de som svarte på undersøkelsen på nesten alle områder. Samtidig gir resultatene fra undersøkelsen et godt utgangspunkt for ytterligere utviklings- og forbedringsarbeid.

Likestilling og mangfold

Patentstyret har videreført arbeidet med mangfold og likestilling i 2018. Målet er å fremme likestilling og hindre diskriminering på grunn av etnisitet, kjønn, alder og nedsatt funksjonsevne. Vi undersøker årlig arbeidsmiljøet og undersøkelsen i 2018 ga ingen indikasjon på at det forekommer diskriminering i Patentstyret.

60,9 % av de ansatte i Patentstyret er kvinner, og størst kvinnerepresentasjon har vi blant de lavere stillingskategoriene, blant rådgiverne og blant seksjonssjefene. Kvinneandelen blant alle ledere er 56,5 %, og Patentstyret innfrir statens krav om minimum 40 %. I toppledelsen har imidlertid kvinneandelen de siste årene bare vært 14,3 %. Vi har gjennomført en omorganiseringsprosess i 2018 som inkluderer endringer i toppledelsen, som i 2019 vil få en kvinneandel på over 44 %.

Vi ser at gjennomsnittlig lønn for menn er noe høyere enn for kvinner i de fleste stillingskodene. Vi mener at dette ikke er resultat av en systematisk diskriminering av kvinner, men at det finnes naturlige forklaringer. Vi er spesielt oppmerksomme på dette forholdet i lokale lønnsforhandlinger og ber lederne spesielt vurdere om eventuelle skjevheter kan relateres til kjønn.

I Patentstyret har vi stort etnisk mangfold, og ved utgangen av 2018 hadde 14,6 % av de ansatte en annen etnisk opprinnelse enn norsk, det vil si innvandrere født i utlandet eller norskfødte med innvandrerforeldre. Norges befolkning består av 17,3 % med en annen etnisk bakgrunn enn norsk (Kilde: Statistisk Sentralbyrå, pr 2018.03.05).

Tabell 14: Kjønn og lønn

Totalt/Stillingskoder	År	Kjønnsbalanse		Månedslønn		
		Menn %	Kvinner %	Total (N)	Menn Kr.	Kvinner Kr.
Totalt Patentstyret	2018	39,1	60,9	253	56 803	50 087
	2017	39,1	60,9	248	55 033	47 816
Direktør	2018	100,0		1		
	2017	100,0		1		
1060 Avdelingsdirektør	2018	83,3	16,7	6	85 061	
	2017	83,3	16,7	6	83 172	
1211 Seksjonssjef	2018	25,0	75,0	16	67 501	67 121
	2017	25,0	75,0	16	65 375	64 189
1088 Sjefingeniør	2018	58,5	41,5	41	63 330	59 705
	2017	59,5	40,5	42	61 326	57 283
1364 Seniorrådgiver	2018	46,3	53,7	54	56 669	53 413
	2017	46,3	53,7	54	54 598	50 760
1181 Senioringeniør	2018	51,7	48,3	29	51 640	50 346
	2017	56,0	44,0	25	49 268	48 890
1434 Rådgiver	2018	32,1	66,9	28	45 954	47 135
	2017	31,8	68,2	22	45 770	45 087
1087 Overingeniør	2018	62,5	37,5	8	43 519	45 689
	2017	57,1	42,9	7	43 827	43 694
1085 Avdelingsingeniør	2018	50,0	50,0	2		
	2017	100,0		1		
1408 Førstekonsulent	2018	7,1	92,9	14		41 785
	2017	10,7	89,3	28	39 706	40 414
1363 Seniorkonsulent	2018	15,4	84,6	52	44 436	42 959
	2017	16,3	83,7	43	42 667	41 122
1065 Konsulent	2018	50,0	50,0	2		
	2017	33,3	66,7	3		38 863

Det ble rekruttert 18 nye medarbeidere i 2018 (12 faste og 6 engasjement). To av disse hadde utenlandsk bakgrunn. En medarbeider med utenlandsk bakgrunn sluttet. Vi benytter moderat kvotering for søkere med ikke-vestlig etnisk bakgrunn eller med nedsatt funksjonsevne i avdelinger som ikke oppfyller målkravene. Vi innkaller alltid minst én kvalifisert søker med ikke-vestlig etnisk bakgrunn eller nedsatt funksjonsevne, hvis dette fremkommer i søknaden. Vi lyser ut alle stillinger på nettstedet www.inkludi.no, som retter seg spesielt mot søkere med annen etnisk bakgrunn enn norsk.

IA-avtalen og sykefravær

Patentstyret er IA-bedrift og rapporterer til Arbeidslivssenteret i Oslo. Vi har som mål å ha en tilstedeværelse på 95 % og har derfor tett oppfølging av sykefraværet. Sykefraværet i 2018 var på 6,5 % og målet ble følgelig ikke nådd. Sykefraværet i 2017 var 5,8 % og det var størst økning i det legemeldte sykefraværet.

Ytre miljø

Patentstyret er sertifisert etter Miljøfyrtårn og rapporterer særskilt på det.

Tabell 15: Kjønn, arbeidstid og fravær

År	Antall tilsatte Tot. (N)	Deltid		Midlertidig ansettelse		Foreldrepermisjon		Legemeldt sykefravær	
		Menn %	Kvinner %	Menn %	Kvinner %	Menn %	Kvinner %	Menn %	Kvinner %
2018	253	*2,0	*9,3	1,0	2,0	0	2,0	1,9	6,3
2017	248	*1,0	*15,9	1,0	0	0	0,6	1,4	5,7

* Deltid menn: Av totalt 99 menn jobber 5 redusert, men av disse har 3 fått innvilget en viss prosentdel uførepensjon, og er ikke med i beregningen. To er følgelig medregnet i deltid.

* Deltid kvinner: Av 154 kvinner jobber 31 redusert, men av disse har 12 fått innvilget en viss prosentdel uførepensjon, og 5 har en viss prosentdel med AFP og er ikke med i beregningen. 14 er følgelig medregnet i deltid.

5

Vurdering av fremtidsutsikter

Det store bildet

Norge har ved inngangen til 2019 en god og tilsynelatende robust økonomisk situasjon, med lav arbeidsledighet, høy økonomisk aktivitet og moderat inflasjon. Norge har også en god dialog med interessante handelspartnere som Kina, India og Indonesia. Samtidig opplever vi større usikkerhet i verdensøkonomien, med økende proteksjonisme, turbulente aksjemarkeder og sterkt varierende oljepris. I hvilken grad denne uroen vil påvirke norsk økonomi i de neste par årene, er usikkert. IMF har prognoser som tilsier en økonomisk vekst på 3,5 % i 2019 og 2020.

Patentstyret opplever fortsatt god inngang av varemærkesøknader og en sterk vekst i antall europeiske patenter som valideres i Norge, en økning vi venter vil fortsette i 2019. Nedgangen vi opplevde i antall patentsøknader i 2018 kom overraskende, og kan bare delvis forklares ut fra kollapsen i oljemarkedet som inntraff i 2014. Nedgangen har ikke vært like stor for norske søkere, og vi opplever blant annet en jevn økning i patentsøknader fra havbruksnæringen. Det er også andre næringer og områder som peker seg ut for forsterket innsats fra Patentstyret fremover, som helsenæringen og næringsutvikling og teknologiutvikling knyttet til regjeringens havsatsing. I tillegg ser vi internasjonalt en økning i patentering innen områder som miljøteknologi, autonome kjøretøy og ICT (Information and communications technology). [↗](#) Det er derfor usikkert hvordan søknadsinngangen for patenter vil utvikle seg i årene som kommer.

Patentstyret

Patentstyrets nye strategi har tydelige ambisjoner om videreutvikling av virksomheten, blant annet innen søknadsbehandling, kundeinnsikt og digitalisering. I 2019 setter vi den nye organiseringen ut i livet, noe som blir både spennende og krevende, med ny struktur og endringer i ledelsen. Jeg forventer at organisasjonsendringen vil hjelpe oss med å nå ambisjonene og også bidra til fornyelse av virksomheten, selv om vi kan oppleve et økt press på ressursene på kort sikt. Rekrutteringene vi gjorde i 2018 vil i løpet av 2019 bidra til en ytterligere reduksjon i antall patentsøknader under behandling. Vi vil også fortsette å effektivisere søknadsbehandlingen, blant annet ved å bedre prosessflyter og derved redusere ressursbruk per søknad. Vi vil fortsette digitaliseringen av våre tjenester og prosesser, og i løpet av 2019 utarbeide en 5-årsplan for digital utvikling og gevinstrealisering. For å skaffe flere ressurser til videre digitalisering, vil vi igjen søke DIFI om midler via den statlige medfinansieringsordningen.

IPR-bransjen, representert ved patentfullmektiger og advokater, er viktige brukere av Patentstyrets tjenester. Et godt samarbeid er viktig og vi har styrket relasjonene med bransjen de siste årene. I 2019 vil vi fortsette arbeidet ved å utvikle flere digitale løsninger for denne kundegruppen og også arrangere en felles bransjedag. Ambisjonen er at dette skal bli et årlig arrangement. I det videre samarbeidet vil vi også følge opp funnene fra *Merkevaren Patentstyret* som viser at IPR-bransjen har ulike kommunikasjonsutfordringer for å få en tydeligere posisjon i innovasjonsskjeden.

I 2019 vil NFD gjøre en helhetlig gjennomgang av det næringsrettede virkemiddelapparatet som Patentstyret er en del av. Patentstyret vil bidra til gjennomgangen blant annet for å belyse industrielle rettigheters rolle som innovasjonsverktøy og verdiskapingspotensialet fra immaterielle verdier i norsk næringsliv.

På den internasjonale arenaen vil Patentstyret fortsette arbeidet med å etablere avtaler med immaterialrettsmyndigheter i andre land, blant annet Kina, for å gjøre det enklere for norsk næringsliv å sikre og håndtere rettigheter i disse landene.

6

Årsregnskap

Ledelseskommentarer

– forklaringer til regnskapet

Patentstyrets samlede inntekter i 2018 var kr 261 043 086 og oversteg dermed den salderte inntektsbevilgningen på kr 253 992 000 med kr 7 051 086.

Inntekter knyttet til Nordisk Patentinstitutt (kap. 3935, post 02) og inntekter av informasjonstjenester (kap. 3935, post 01) var tilnærmet lik inntektsbevilgningen for 2018. Det vises til egen rapportering om NPI i del 3.

Inntekter fra gebyrer (kap. 0935, post 03) og avgifter (kap. 5574, post 71) oversteg inntektsbevilgningen på tilsvarende kapittel og post. Dette skyldes primært høyere inntekter enn forventet på varemerkeområdet og det høye antallet validerte europeiske patenter.

Sykepenges og andre refusjoner utgjorde kr 4 797 735.

Ubrukte midler i 2018 utgjør 1 634 759. Patentstyret har i eget brev til NFD, samt i note B i årsregnskapsrapporteringen i årsrapporten for 2018, søkt om å få overført ubrukte midler på kr 1 634 759 til ny budsjettermin 2019 på kapittel 0935, post 01.

Jeg bekrefter med dette at Patentstyrets årsregnskap er avlagt i henhold til bestemmelsene om økonomistyring i staten, rundskriv R-115 av 24. november 2016 fra Finansdepartementet og krav fra NFD. Riksrevisjonen er ekstern revisor og bekrefter årsregnskapet for Patentstyret. Revisjonsordningen er kostnadsfri. Årsregnskapet er ikke ferdig revidert per dags dato. Jeg mener regnskapet gir et dekkende bilde av Patentstyrets disponible bevilgninger, regnskapsførte utgifter, eiendeler og gjeld.

Oslo, 1. mars 2019

Per A. Foss, direktør

Prinsippnote til årsregnskapet

Årsregnskap for statlige virksomheter er utarbeidet og avlagt etter nærmere retningslinjer fastsatt i bestemmelser om økonomistyring i staten («bestemmelsene»). Årsregnskapet er i henhold til krav i bestemmelsene punkt 3.4.1, nærmere bestemmelser i Finansdepartementets rundskriv R-115 av november 2016 og eventuelle tilleggskrav fastsatt av overordnet departement.

Oppstillingen av bevilgningsrapporteringen og artskontorapporteringen er utarbeidet med utgangspunkt i bestemmelsene punkt 3.4.2 – de grunnleggende prinsippene for årsregnskapet:

- Regnskapet følger kalenderåret
- Regnskapet inneholder alle rapporterte utgifter og inntekter for regnskapsåret
- Utgifter og inntekter er ført i regnskapet med brutto beløp
- Regnskapet er utarbeidet i tråd med kontantprinsippet

Oppstillingene av bevilgnings- og artskontorapportering er utarbeidet etter de samme prinsippene, men gruppert etter ulike kontoplaner. Prinsippene samsvarer med krav i bestemmelsene punkt 3.5 til hvordan virksomhetene skal rapportere til statsregnskapet. Sumlinjen «*Netto rapportert til bevilgningsregnskapet*» er lik i begge oppstillingene.

Virksomheten er tilknyttet statens konsernkontoordning i Norges Bank i henhold til krav i bestemmelsene pkt. 3.7.1. Bruttobudsjetterte virksomheter tilføres ikke likviditet gjennom året men har en trekkrettighet på sin konsernkonto. Ved årets slutt nullstilles saldoen på den enkelte oppgjørskonto ved overgang til nytt år.

Bevilgningsrapporteringen

Oppstillingen av bevilgningsrapporteringen omfatter en øvre del med bevilgningsrapporteringen og en nedre del som viser beholdninger virksomheten står oppført med i kapitalregnskapet. Bevilgningsrapporteringen viser regnskapstall som virksomheten har rapportert til statsregnskapet. Det stilles opp etter de kapitler og poster i bevilgningsregnskapet virksomheten har fullmakt til å disponere. Kolonnen samlet tildeling viser hva virksomheten har fått stilt til disposisjon i tildelingsbrev for hver statskonto (kapittel/post). Oppstillingen viser i tillegg alle finansielle eiendeler og forpliktelser virksomheten står oppført med i statens kapitalregnskap.

Mottatte fullmakter til å belaste en annen virksomhets kapittel/post (belastningsfullmakter) vises ikke i kolonnen for samlet tildeling, men er omtalt i note B til bevilgningsoppstillingen. Utgiftene knyttet til mottatte belastningsfullmakter er bokført og rapportert til statsregnskapet, og vises i kolonnen for regnskap.

Avgitte belastningsfullmakter er inkludert i kolonnen for samlet tildeling, men bokføres og rapporteres ikke til statsregnskapet fra virksomheten selv. Avgitte belastningsfullmakter bokføres og rapporteres av virksomheten som har mottatt belastningsfullmakten og vises derfor ikke i kolonnen for regnskap. De avgitte fullmaktene framkommer i note B til bevilgningsoppstillingen.

Artskontorapporteringen

Oppstillingen av artskontorapporteringen har en øvre del som viser hva som er rapportert til statsregnskapet etter standard kontoplan for statlige virksomheter og en nedre del som viser eiendeler og gjeld som inngår i mellomværende med statskassen. Artskontorapporteringen viser regnskapstall virksomheten har rapportert til statsregnskapet etter standard kontoplan for statlige virksomheter. DFØ har, med hjemmel i delegert myndighet etter Reglement for økonomistyring i staten § 3 første ledd, gitt Patentstyret unntak fra kravet i Bestemmelsene punkt 3.3.3 om bruk av standard kontoplan for sektoravgiften *Avgifter immaterielle eiendeler*. Virksomheten har en trekkrettighet på konsernkonto i Norges Bank. Tildelingene er ikke inntektsført og derfor ikke vist som inntekt i oppstillingen.

Oppstilling av bevilgningsrapportering, 31.12.2018

Utgifts- kapittel	Kapittelnavn	Post	Posttekst	Note	Samlet tildeling*	Regnskap 2018	Merutgift (-) og mindreutgift
0935	Patentstyret	01	Driftsutgifter	A,B	258 690 000	257 710 241	979 759
0540	Direktoratet for forvaltning og sikkerhet	25	Medfinansieringsordning for lønnsomme IKT prosjekter	A,B	1 607 000	1 607 000	0
1633	Nettoordning, statlig betalt merverdiavgift	01	Driftsutgifter			10 059 260	
Sum utgiftsført					260 297 000	269 376 500	

Inntekts- kapittel	Kapittelnavn	Post	Posttekst	Note	Samlet tildeling	Regnskap 2018	Merinntekt og mindreinntekt (-)
3935	Patentstyret	01	Inntekt av informasjonstjenester	B	4 500 000	4 442 916	
3935	Patentstyret	02	NPI inntekter	B	3 492 000	3 683 514	
3935	Patentstyret	03	Gebyrer immaterielle rettigheter	B	93 000 000	95 115 245	
3935	Patentstyret	04	Ymse inntekter	B	0	655 000	655 000
3936	Klagegebyr KFIR	01	Gebyrer med videre - driftsinntekter	B		343 000	
5574	Sektoravgifter under NFD	71	Avgifter immaterielle rettigheter	B	153 000 000	157 146 410	
5700	Folketrygdens inntekter	72	Arbeidsgiveravgift			24 115 274	
Sum inntektsført					253 992 000	285 501 360	

Netto rapportert til bevilgningsregnskapet

-16 124 860

Kapitalkontoer

60088601	Norges Bank KK/innbetalinger					303 696 400	
60088602	Norges Bank KK/utbetalinger					-287 030 692	
709415	Endring i mellomværende med statskassen					-540 848	
Sum rapportert						0	

Beholdninger rapportert til kapitalregnskapet (31.12)

Konto	Tekst	2018	2017	Endring
709415	Mellomværende med statskassen	-10 165 622	-9 624 774	-540 848

* Samlet tildeling skal ikke reduseres med eventuelle avgitte belastningsfullmakter. Se note B for nærmere forklaring.

Note A: Forklaring av samlet tildeling utgifter

Kapittel og post	Overført fra i fjor	Årets tildelinger	Samlet tildeling
93501	1 899 000	256 791 000	258 690 000

Note B: Forklaring til brukte fullmakter og beregning av mulig overførbart beløp til neste år

Kapittel og post	Stikk-ord	Merutgift(-)/mindre utgift	Utgiftsført av andre iht. avgitte belastningsfullmakter(-)	Merutgift(-)/mindreutgift etter avgitte belastningsfullmakter	Merinntekter/mindreinntekter(-) iht. merinntektsfullmakt	Omdisponering fra post 01 til 45 eller til post 01/21 fra neste års bevilgning	Innsparinger(-)	Sum grunnlag for overføring	Maks. overførbart beløp*	Mulig overførbart beløp beregnet av virksomheten
0935/01	1	979 759		979 759				979 759	12 839 550	979 759
3935/04	2			0	655 000			655 000		655 000

*Maksimalt beløp som kan overføres er 5% av årets bevilgning på driftspostene 01-29, unntatt post 24 eller sum av de siste to års bevilgning for poster med stikkordet «kan overføres». Se årlig rundskriv R-2 for mer detaljert informasjon om overføring av ubrukte bevilgninger.

Forklaring til bruk av budsjettfullmakter

1. Kan overføres
2. Fullmakt til å overskride driftsbevilgninger mot tilsvarende merinntekter

Oppstilling av artskontorrapporteringen 31.12.2018

	Note	2018	2017
Driftsinntekter rapportert til bevilgningsregnskapet			
Innbetalinger fra gebyrer	1	95 458 245	91 516 514
Innbetalinger fra tilskudd og overføringer	1	655 000	
Salgs- og leieinnbetalinger	1	165 272 841	164 379 371
Andre innbetalinger	1		
Sum innbetalinger fra drift		261 386 086	255 895 885
Driftsutgifter rapportert til bevilgningsregnskapet			
Utbetalinger til lønn	2	194 983 055	184 327 803
Andre utbetalinger til drift	3	61 956 524	59 545 949
Sum utbetalinger til drift		256 939 579	243 873 752
Netto rapporterte driftsutgifter		-4 446 507	-12 022 133
Investerings- og finansinntekter rapportert til bevilgningsregnskapet			
Innbetaling av finansinntekter	4	8 139	
Sum investerings- og finansinntekter		8 139	0
Investerings- og finansutgifter rapportert til bevilgningsregnskapet			
Utbetaling til investeringer	5	2 385 800	490 693
Utbetaling til kjøp av aksjer	5,8B		
Utbetaling av finansutgifter	4		
Sum investerings- og finansutgifter		2 385 800	490 693
Netto rapporterte investerings- og finansutgifter		2 377 661	490 693

Tabellen fortsetter på neste side

Forsettelse på tabell fra forrige side

	Note	2018	2017
Innkrevingsvirksomhet og andre overføringer til staten			
Innbetaling av skatter, avgifter, gebyrer m.m.	6		
Sum innkrevingsvirksomhet og andre overføringer til staten		0	0
Tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten			
Utbetalinger av tilskudd og stønader	7		
Sum tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten		0	0
Inntekter og utgifter rapportert på felleskapitler*			
Gruppelivsforsikring konto 1985 (ref. kap. 5309, inntekt)			
Arbeidsgiveravgift konto 1986 (ref. kap. 5700, inntekt)		24 115 274	22 814 809
Nettoføringsordning for merverdiavgift konto 1987 (ref. kap. 1633, utgift)		10 059 260	9 376 753
Netto rapporterte utgifter på felleskapitler		-14 056 014	-13 438 056
Netto rapportert til bevilgningsregnskapet		-16 124 860	-24 969 496
Oversikt over mellomværende med statskassen**			
Eiendeler og gjeld			
Fordringer		-30 032	-64 326
Kasse			
Bankkontoer med statlige midler utenfor Norges Bank			
Skyldig skattetrekk		-8 294 946	-7 458 727
Skyldige offentlige avgifter		-783 294	-908 841
Annen gjeld		-1 057 350	-1 192 880
Sum mellomværende med statskassen	8	-10 165 622	-9 624 774

* Andre ev. inntekter/utgifter rapportert på felleskapitler spesifiseres på egne linjer ved behov.

** Spesifiser og legg til linjer ved behov.

Note 1: Innbetalinger fra drift

	31.12.2018	31.12.2017
Innbetalinger fra gebyrer		
393503 Gebyrer immaterielle rettigheter	95 115 245	90 894 214
393601 Gebyrer med videre - driftsinntekt	343 000	622 300
<i>Sum innbetalinger fra gebyrer</i>	95 458 245	91 516 514
Innbetalinger fra tilskudd og overføringer		
393504 Diverse inntekter	655 000	
<i>Sum innbetalinger fra tilskudd og overføringer</i>	655 000	0
Salgs- og leieinnbetalinger		
393501 Inntekt av informasjonstjenester	4 442 916	5 404 099
393502 NPI inntekter	3 683 514	3 062 182
557471 Avgifter immaterielle rettigheter	157 146 411	155 913 090
<i>Sum salgs- og leieinnbetalinger</i>	165 272 841	164 379 371
Andre innbetalinger		
Andre innbetalinger 1		
Andre innbetalinger 2		
Andre innbetalinger 3		
<i>Sum andre innbetalinger</i>	0	0
Sum innbetalinger fra drift	261 386 086	255 895 885

Note 2: Utbetalinger til lønn

	31.12.2018	31.12.2017
Lønn	159 058 124	156 583 063
Arbeidsgiveravgift	24 115 274	22 814 809
Pensjonsutgifter*	14 630 728	7 790 233
Sykepenger og andre refusjoner (-)	-4 797 735	-4 707 027
Andre ytelser	1 976 664	1 846 725
Sum utbetalinger til lønn	194 983 055	184 327 803
Antall årsverk:	242	239

* Nærmere om pensjonskostnader

For virksomheter som er omfattet av rundskriv R-118

Fra og med 1.januar 2017 betaler virksomheten pensjonspremie til SPK. For 2017 er arbeidsgivers andel av pensjonspremien 12 prosent.

For virksomheter som har betalt pensjonspremie til SPK før 2017 og dermed ikke er omfattet av rundskriv R-118

Pensjoner kostnadsføres i resultatregnskapet basert på faktisk påløpt premie for regnskapsåret. Premiesats for 2018 er 10,75 prosent. Premiesatsen for 2017 var 4,35 prosent.

Note 3: Andre utbetalinger til drift

	31.12.2018	31.12.2017
Husleie	16 693 120	16 364 324
Vedlikehold og ombygging av leide lokaler	26 931	163 283
Andre utgifter til drift av eiendom og lokaler	5 969 962	6 408 187
Reparasjon og vedlikehold av maskiner, utstyr mv.	37 881	115 736
Mindre utstyranskaffelser	49 191	43 869
Leie av maskiner, inventar og lignende	10 522 216	10 028 927
Kjøp av fremmede tjenester	17 904 864	18 289 979
Reiser og diett	2 445 749	2 116 199
Øvrige driftsutgifter	8 306 610	6 015 445
Sum andre utbetalinger til drift	61 956 524	59 545 949

Note 4: Finansinntekter og finansutgifter

	31.12.2018	31.12.2017
Innbetaling av finansinntekter		
Renteinntekter		
Valutagevinst	8 139	
Annen finansinntekt		
Sum innbetaling av finansinntekter	8 139	0
Utbetaling av finansutgifter		
Renteutgifter		
Valutatap		
Annen finansutgift		
Sum utbetaling av finansutgifter	0	0

Note 5: Utbetaling til investeringer og kjøp av aksjer

	31.12.2018	31.12.2017
Utbetaling til investeringer		
Immaterielle eiendeler og lignende		
Tomter, bygninger og annen fast eiendom		
Beredskapsanskaffelser		
Infrastruktureiendeler		
Maskiner og transportmidler	2 274 523	206 208
Driftsløsøre, inventar, verktøy og lignende	111 277	284 485
Sum utbetaling til investeringer	2 385 800	490 693
Utbetaling til kjøp av aksjer		
Kapitalinnskudd		
Obligasjoner		
Investeringer i aksjer og andeler		
Sum utbetaling til kjøp av aksjer	0	0

Note 8: Sammenheng mellom avregning med statskassen og mellomværende med statskassen

Del A: Forskjellen mellom avregning med statskassen og mellomværende med statskassen

	31.12.2018 Spesifisering av bøkført avregning med statskassen	31.12.2018 Spesifisering av rapportert mellomværende med statskassen	Forskjell
Finansielle anleggsmidler			
Investeringer i aksjer og andeler*			0
Obligasjoner			0
Sum	0	0	0
Omløpsmidler			
Kundefordringer	5 214 996	0	5 214 996
Andre fordringer	-30 680	-30 032	-648
Bankinnskudd, kontanter og lignende			0
Sum	5 184 316	-30 032	5 214 348
Langsiktige gjeld			
Annen langsiktig gjeld			0
Sum	0	0	0
Kortsiktig gjeld			
Leverandørgjeld	-3 627 730		-3 627 730
Skyldig skattetrekk	-7 742 055	-7 742 055	0
Skyldige offentlige avgifter	-888 780	-1 336 185	447 405
Annen kortsiktig gjeld	-1 409 150	-1 057 350	-351 800
Sum	-13 667 715	-10 135 590	-3 532 125
Sum	-8 483 399	-10 165 622	1 682 223

Tabellen fortsetter på neste side

* Virksomheter som eier finansielle anleggsmidler i form av investeringer i aksjer og selskapsandeler fyller også ut note 8 B.

Forsettelse på tabell fra forrige side

Del B: Spesifisering av investeringer i aksjer og selskapsandeler

	Ervervsdato	Antall aksjer	Eierandel	Stemmeandel	Årets resultat i selskapet	Balanseført egenkapital i selskapet	Balanseført verdi i regnskap*
Aksjer							
Selskap 1							
Selskap 2							
Selskap 3							
Balanseført verdi 31.12.2018							0

* Investeringer i aksjer er bokført til anskaffelseskost. Balanseført verdi er den samme i både virksomhetens kontospesifikasjon og kapitalregnskapet.

Ved utfylling av note 8, del B skal tall fra selskapets siste avlagte årsregnskap benyttes. Det vil forekomme at selskap som virksomheten har eierandeler i ikke har offentliggjort sitt årsresultat før virksomhetens frist for oversendelse av årsrapport med tilhørende årsregnskap (så snart det foreligger og innen 15. mars). Ved utfylling av noten kan dere benytte tall fra selskapets årsregnskap for året før. Om det ikke benyttes regnskapstall fra siste år bør dette opplyses om i noten.

Patentstyret

Besøksadresse:
Sandakerveien 64, Oslo

Postadresse:
Postboks 4863 Nydalen
0422 OSLO

Kundesenter: 22 38 73 00
E-post: post@patentstyret.no

Følg oss på:

patentstyret.no